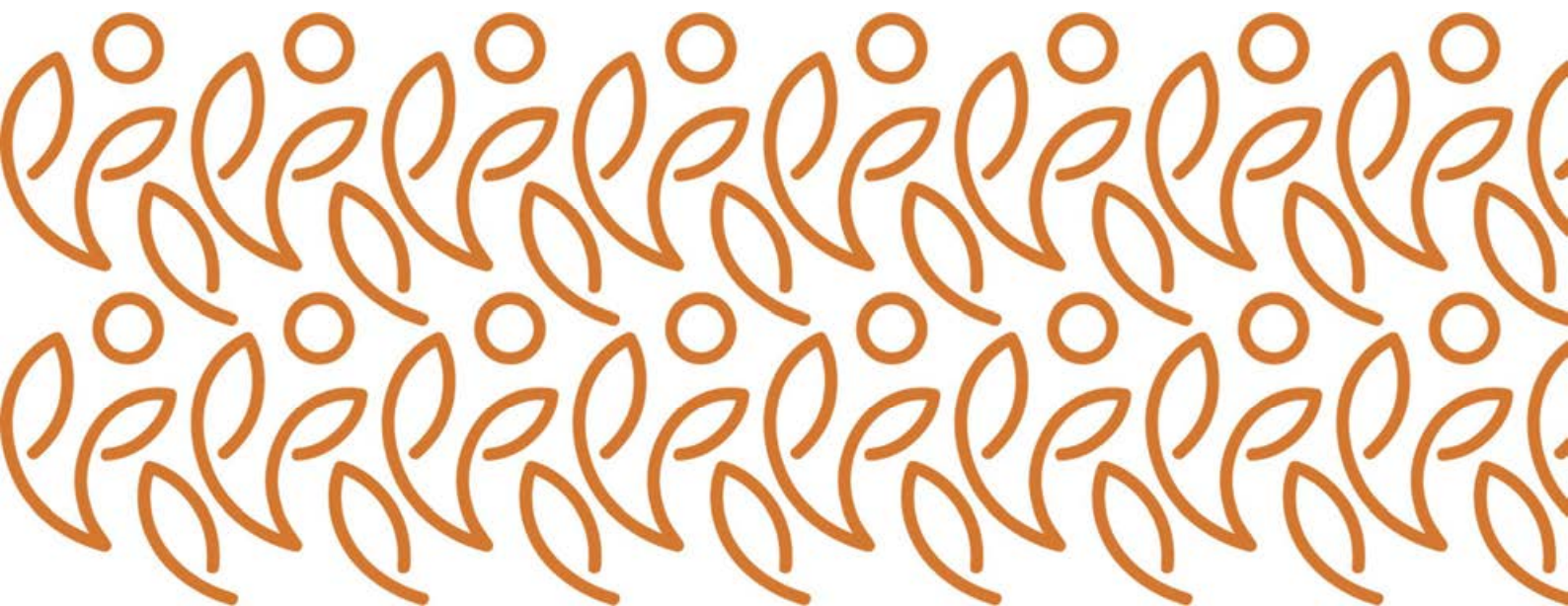


Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen talousarvion 2024 muuttaminen



Sisällys

1	Talousarviomuutoksen taustaa	3
1.1	UTV-ohjelma.....	3
1.2	Lainanottovaltuuden muutos vuodelle 2024	16
1.3	Yhteistoimintaneuvottelut	17
1.4	Organisaatorakenteessa tapahtuneet muutokset.....	19
2	Käyttötalousosa toiminta-alueittain	21
2.1	Hyvinvointialuehallinto	23
2.2	Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	24
2.3	Perhe- ja sosiaalipalvelut.....	27
2.4	Ikäihmisten palvelut.....	30
2.5	Pelastustoimi	33
2.6	Hallinto- ja strategiapalvelut	35
2.7	Hankkeet.....	37
3	Investointiosa.....	38
4	Rahoitusosa	48

1 Talousarviomuutoksen taustaa

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024 hyväksyttiin aluevaltuuston kokouksessa 18.12.2023. Talousarvio oli 35,61 milj. euroa alijäämäinen. Aluehallitus päätti 13.11.2023 § 455 että, vuoden 2024 talousarviotavoitteeksi asetetaan enimmillään 15 miljoonan euron alijäämä.

Hyvinvointialueella on käyty muutosneuvottelut, jotka aluehallitus päätti 5.2.2024. Muutosneuvotteluiden tulokset sekä aiemmin päätöksenteossa olleen Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman vaikutukset on nyt koottu tähän talousarviomuutoksen. Muutosten jälkeen kokonaisalijäämä on 11,87 milj. euroa, joten se toteuttaa aluehallituksen määrittelemän tavoitteen enimmäisalijäämästä.

UTV-ohjelman toimenpiteiden vaikutukset on esitetty tämän asiakirjan taulukoissa omassa sarakkeessaan otsikolla TAM1 – UTV 2024. Muutosneuvotteluiden vaikutukset on esitetty omassa sarakkeessaan TAM2 – YT 2024 ja muut esiin tulleet merkittävät muutokset alkuperäiseen talousarvioon sarakkeessa TAM3 – muut 2024.

Uudistus- tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma lisäsi alkuperäisen talousarvion tuottoja 0,25 milj. euroa ja vähensi käyttömenoja 14,98 milj. euroa.

Muutosneuvotteluiden ja sen yhteydessä löydettyjen muiden säästökohteiden vaikutus vähensi tuottoja 0,13 milj. euroa ja vähensi käyttömenoja 8,26 milj. euroa.

Lisäksi talousarviomuutoksessa on huomioitu merkittävät muut tietoon tulleet muutokset, joiden vaikutus nosti tuottoja 2,13 milj. euroa ja käyttömenoja 1,75 milj. euroa. Nämä muutokset koostuvat lääkäreiden urapalkkamallin käyttöönoton arvioiduista kustannuksista n. 1,0 milj. euroa, pelastuslaitoksen ammattialalisän arvioidusta vaikutuksesta 0,49 milj. euroa sekä terveydenhuollon asiakasmaksutuottojen 10 % korotuksen vaikutuksesta 1,8 milj. euroa.

Hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan 2024–2027 hyväksyttiin aluevaltuuston kokouksessa 29.1.2024 muutoksia. Muutettu investointisuunnitelma on esitetty investointiosassa.

Muutettu rahoitusosa on esitetty kappaleessa Rahoitusosa.

1.1 UTV-ohjelma

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen talousarvio vuodelle 2023 oli 32,48 milj. eur alijäämäinen. Hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman laatimista säätelee Laki hyvinvointialueesta (611/2021 115 §). Aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun

mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialueen strategiaa.

Aluehallitus nimesi 20.9.2022 § 265 talouden tasapainottamistyöryhmän sekä täydensi talouden tasapainottamistyöryhmän kokoonpanoa päätöksellään 27.3.2023. Talouden tasapainottamistyöryhmä linjasi 3.10.2022 kokouksessaan, että vuosille 2023–2026 laaditaan talouden tasapainottamisohjelma, jonka valmistelussa on mukana myös ulkopuolinen asiantuntija.

Talouden tasapainottamistyöryhmän jäsenet ovat:

- Lasse Hautala, aluehallituksen puheenjohtaja, työryhmän puheenjohtaja
- Sami Keskinen, aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja
- Anneli Jäätteenmäki, aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja
- Sirkka Penttilä, aluehallituksen jäsen
- Paula Risikko, aluevaltuuston puheenjohtaja
- Esko Lehtimäki, aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
- Riitta Kangasluoma, aluehallituksen jäsen
- Aarne Heikkilä, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja
- Jaakko Niemistö, talous- ja investointilautakunnan puheenjohtaja
- Harri Koskela, talous- ja investointilautakunnan varapuheenjohtaja
- Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja
- Kirsti Kähärä, lääketieteen professiojohtaja, johtajaylilääkäri
- Kaija-Riitta Suonsyrjä, hoitotieteen professiojohtaja, johtajaylihoitaja

- Tanja Penninkangas, sosiaalityön professiojohtaja, sosiaalijohtaja
- Tiina Perä, terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialuejohtaja
- Carita Liljamo, terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueylihoitaja
- Päivi Saukko, perhe- ja sosiaalipalveluiden toimialuejohtaja
- Tarja Palomäki, Ikäihmisten palveluiden toimialuejohtaja
- Harri Setälä, pelastustoimen toimialuejohtaja, pelastusjohtaja
- Tommi Niemi, hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja
- Anu Helin, talousjohtaja
- Heli Hämeenniemi, talouspäällikkö (controller-toiminnot), työryhmän sihteeri

Ulkopuolisena konsultteina UTV-ohjelman laidinnassa toimivat FCG Finnish Consulting Group Oy edustajat HT, johtaja Eero Laesterä ja MBA, johtava asiantuntija Heli Silomäki.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle laadittiin Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV-ohjelma) vuosille 2024–2026. UTV-ohjelmasta on muodostettu laaja-alainen strateginen ohjelma, joka on kytketty sote-uudistukseen, Vahva ja välittävä Suomi-hallitusohjelmaan, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen voimassa oleviin strategioihin, hankkeisiin sekä valmistuneisiin/valmistumassa oleviin muihin selvityksiin.

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma koostuu sisällöllisesti kahdesta toisiaan tukevasta osiosta:

Osio 1 tähtää 50 miljoonan sopeutustoimiin, joita voi tarkastella rakenteellisina, taloudellisia säästöjä aikaansaavina keinoina. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimintakulujen kehityksen jarruttamiseen.

Osio 2 hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimi- ja palvelualojen tunnistamiin laaja-alaisiin kehittämistoimiin, jotka edesauttavat samalla myös osion 1 edistämistä. Osion 2 ehdotukset on valmisteltu yhteistyössä toimi- ja palvelualueiden esihenkilöiden kanssa. Toiminnan vakiinnuttamisen ja kehittämisen osalta on määritelty toimenpiteitä yhteensä 13 448 800 euron arvosta. Lisäksi on käytettävissä 449 049 euroa myöhemmin määriteltäviin toimenpiteisiin.

Todetaan, että UTV-ohjelma määrittelee kehityshankkeiden päälinjat. UTV-ohjelman sisältö ja siihen valitut toimenpiteet on tuotettu yhteistyössä hyvinvointialueen palvelualue - ja palveluyksikköjohdon kanssa. Valmistelun tukena on käytetty hyvinvointialueen laaja-alaista selvitys- ja valmistelumateriaalia.

UTV-ohjelman päätavoitteena on turvata asukkaiden tarpeita vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Taloudellisten tavoitteiden lisäksi ohjelmalla pyritään yhtenäistämään ja uudistamaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelurakennetta ja toimintaa Etelä-Pohjanmaalla.

UTV-ohjelmaa on valmistelu laaja-alaisesti osallistaen

- Prosessi käynnistyi yhteisellä talouden ja toimintaympäristön tilannekuvalla (valtuusto- ja henkilöstötilaisuus)
- Prosessiin on kuulunut luottamushenkilö- ja virkajohdon haastattelut
- Henkilöstö osallistui talouden tasapainottamiskeinojen ideointiin henkilöstökyselyllä
- Talouden tasapainottamistyöryhmä on toiminut ohjausryhmänä, kokouksia on ollut yhteensä seitsemän UTV-ohjelman laadinnan aikana
- Talouden tasapainottamistyöryhmä, hyvinvointialueen johtoryhmä ja aluehallitus pitivät elokuussa UTV-ohjelmaan liittyvän seminaarin
- Valtuutetuille, lautakunnan jäsenille ja hyvinvointialueen johtoryhmälle järjestettiin info- ja keskustelutilaisuus elokuussa UTV-ohjelman tilannekuvaan liittyen
- Aluevaltuusto ja hyvinvointialueen johtoryhmä pitivät syyskuussa valtuustoseminaarin ja lokakuussa valtuuston aamukoulun UTV-ohjelmaan liittyen

UTV-ohjelman pääviestit ovat:

- Eteläpohjalainen ei jää ilman palveluita > palvelumuodot muuttuvat ja monipuolistuvat > palvelutarpeen mukaiset palvelukanavat. Palveluita on mahdollista saada yhä enemmän digitaalisesti.
- Tasapainoinen talous - UTV-ohjelmalla pyritään turvaamaan palvelujen ja henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys hyvinvointialueen itsehallinto varmistaen Etelä-Pohjanmaalla.
- Asukkaiden palveluihin kohdistuvat muutokset tehdään hallitusti.

- Toteutetaan organisaatiossa integraatiota & katsotaan kokonaisuutta hyvinvointialuetasoisesti kuntarajoista riippumatta, jätetään osaoptimointi pois.

Aluevaltuuston hyväksymä UTV-ohjelma on luonteeltaan puiteohjelma. UTV-ohjelman toimeenpanon edistymisestä raportoidaan säännöllisesti aluehallitukselle ja -valtuustolle. Koko henkilöstölle on pidetty osana Taloustaitaja-valmennusta kaksi samansisältöistä tilaisuutta UTV-ohjelma kokonaisuudesta joulukuun 2023 aikana. Osallistujia oli yhteensä 1635 henkilöä.

Toimintamalli UTV-ohjelman toimenpiteiden edistämisessä ja raportoisessa

UTV-ohjelmajohtaja (talousjohtaja) käy jokaisen toimialueen kanssa yleiskeskustelun UTV-ohjelman vuodelle 2024 määritellyistä toimenpiteistä ja miten toimialueet ovat valmistelemissa suunniteltuja toimenpiteitä.

- UTV-ohjelman vuoden 2024 toimenpiteiden osalta on laadittu raportointimalli. Toimialueet ovat määritelleet omat vastuhenkilönsä, jotka toteuttavat raportointia yhteiseen alustaan. Raportointia toteutetaan kuukausittain ja raportoinnin läpikäynti tapahtuu kaikkien toimialueiden yhteistilaisuudessa
- Varsinaisten UTV-ohjelman sopeuttamistoimenpiteiden rinnalla seurataan toimenpiteiden edistämistä ja raportointia liittyen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen (valtionavustus)

UTV-ohjelman yhteenveto talouden sopeuttamistoimista vuodelle 2024

Taulukoissa esitetyt toimenpiteet on viety talousarvioon ja ne näkyvät toimialuekohtaisissa taulukoissa omassa sarakkeessaan nimeltä TAM1 – UTV 2024.

TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT

Sote-keskukset ja -toimipisteet	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	7 412 307	1 090 287	
Vuokra- ja toimitilaneuvottelut kuntien kanssa	1 600 000	0	Ei vaikutusta palvelutasoon. Eurovaikutus vuoden 2025 alusta
Säästötavoitteeksi on asetettu pääomavuokran osuuden puolittaminen (6 % -> 3 %)			
Sote-keskusten palveluvalikoiman yhtenäistäminen	-350 000	-350 000	Asukkaat saavat yhdenvertaiset ja tasapuoliset palvelut saman sisältöisinä koko alueella. Kiirevastaanottojen aukioloaikojen yhtenäistäminen ei heikennä palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Digitaalinen sote- ja perhekeskus vahvistaa palveluvalikoimaa ja lisää palvelukanavia. Palveluvalikoiman yhtenäistäminen turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista (toimintamallien yhtenäistäminen). Panostus kiirevastaanottoon lisää lääkäreistöä.			
Perustehtävän kirkastaminen	Kustannushyöty esitetty sairaalapalvelujen palveluostojen vähentymisessä		ESH toimenpiteiden keskittäminen sairaalaan parantaa palvelujen saatavuutta alueen tasolla. Yhdenmukaistaa alueiden palvelutarjonnan. Saattaa lisätä potilaiden matkustamista alueen sisällä.
Säästö muodostuu erikoissairaanhoidon palveluostojen vähentymisestä, joka on esitetty sairaalapalveluissa			
Potilaiden tarvitsemat yleislääkäripalvelut tuotetaan kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti alueella.	700 000	350 000	Parantaa palvelujen saatavuutta, varmistaa yhdenmukaiset ja tasapuoliset palvelut alueella, kun käytössä on mm. yksi hta ja yhdenmukaiset ajanvarauskirjat. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista ja ostopalvelujen vähentymisestä.			

TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT

Sote-keskukset ja -toimipisteet	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Osastohoidon profilointi, kotona asumista ja kotiuttamista tukevat kuntouttavat vuodeosastopalvelut järjestetään tarpeenmukaisesti.	4 818 000	2 000 000	Osastojen profilointi parantaa hoidon vaikuttavuutta. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden. Alussa, kun toimintamallia ajetaan sisään saattaa osastohoito ruuhkautua.
Säästö muodostuu vuodeosastokustannuksista esim. henkilöstö- ja toimitilakustannuksista, palvelujen ostoista, tarvikkeista jne. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			Toimitilakustannussäästöjen toteutuminen edellyttää, että kuntien kanssa päästään sopimukseen siitä, että hyvinvointialue maksaa vuokraa vain käytössä olevista tiloista.
Sotetoimipisteiden muuttaminen jalkautuviksi palveluiksi 2024 alkaen.			Palvelujen muuttaminen jalkautuviksi palveluiksi ei vähennä palvelujen saatavuutta. Palvelut tuotetaan alueelle tarpeen mukaan soveltuvalle tavalla monipalvelutiloissa ajanvarauksella. Palvelujen saatavuus paranee, kun digitaalinen sote- ja perhekeskus on toiminnassa. Kiirevastaanotto toimintaan tai päivystyksen saatavuuteen ei muutoksella ole vaikutusta. Kotisairaalan vahvistaminen parantaa alueiden palvelutarjontaa. Jalkautuvien palvelujen käyttö turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden erityisesti harvaan asuttujen alueiden palvelutuotantoon.
Säästö muodostuu toimipisteiden vuokratilakustannuksista. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin. Linjaus hallituksen kokouksessa.			
Jalkautuvat palvelut, jotka täydentävät sote-keskuksia ja -toimipisteitä			Jalkautuvat palvelut turvaavat palvelujen saavutettavuuden erityisesti harvaan asutuilla alueilla (ajanvarausvastaanotot eri ammattiryhmille).
Kotisairaalan vahvistaminen	-470 000	-235 000	Kotisairaala-toiminnan laajentaminen koko hyvinvointialueelle lisää asukkaiden palveluja.
Kustannuksia syntyy henkilöstön palkkaamisesta ja kotisairaala-autoista ja niiden varustelusta (tarvittavat analyysi- ja tutkimusvälineet ja tarvikkeet)			

TERVEYS- JA SAIRAAHOITOPALVELUT

Sote-keskukset ja -toimipisteet	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Asiakas saa tarvitsemansa ohjauksen digitaalisen sote- ja perhekeskuksen kautta.			Lisää palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Lisää yhdenvertaisuutta, kun hoidon ja palvelutarpeen arviointi tehdään yhdenmukaisesti. Sähköinen asiointi nopeuttaa prosesseja ja parantaa tiedonkulkua. Kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja.
Digitaalisesta sote- ja perhekeskuksesta tulee ensisijainen asiakkaan kanava hyvinvointialueelle. Digitaalinen sote- ja perhekeskus tukee ammattilaisia, jotka työskentelevät alueella kuten kotisairaalassa, kotihoiossa tai ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä.	325 000	110 000	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista. Uusien palvelukanavien kouluttaminen asiakkaille			
Sote-keskukset ja -toimipisteet yhteensä	6 623 000	1 875 000	

TERVEYS- JA SAIRAAHOITOPALVELUT

Erikoissairaanhoito	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Sairaalapalvelujen hallinnollinen yhdistäminen	Kustannussäästö sisältyy muihin sairaalapalvelujen keinoihin		Ei vaikutusta palvelutasoon tai palvelujen saatavuuteen. Parantaa sairaalan tilojen ja henkilöstön käyttöä. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden
Nopsa-linjan ja kiirevastaanoton toimintojen yhdistäminen	200 000	150 000	Parantaa tilojen ja henkilöstön käyttöä. Parantaa palvelujen saatavuutta.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista ja ostopalvelujen vähentymisestä. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			
Jatkohoitoon ohjaaminen suunnataan asiakkaan tarpeen mukaisesti mahdollisimman kevyiden palveluiden käyttöön.	Kustannussäästö sisältyy esh:n osastopalvelujen kehittämisen kokonaisuuteen		Lyhentää osastohoitojaksoja nopeuttaen kotiutumista. Edellyttää kotisairaalan ja kuntoutuksen kehittämistä käsi kädessä.
Hoitoonpääsy ja hoidon jatkuvuus paranevat	Kustannussäästö sisältyy PTH kiirevastaanotto, Seinäjoen kiirevastaanoton ja Nopsalinjan yhdistämiseen sekä ESH palveluostojen kokonaisuuteen		Palvelujen saatavuus paranee, kun resurssit pystytään jakamaan tehokkaammin alueen sisällä.

TERVEYS- JA SAIRAAHOITOPALVELUT

Erikoissairaanhoito	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Potilaat saavat erikoissairaanhoitoa tarpeen mukaan tarkoituksenmukaisessa hoitopaikassa kustannusvaikuttavuus huomioiden	5 000 000	1 800 000	Palvelujen saatavuus paranee, kun resurssit pystytään jakamaan tehokkaammin alueen sisällä.
Suunnitelmallisuuden lisääminen kiirettömässä hoidon järjestämisessä			
Säästö muodostuu erikoissairaanhoitopalveluostojen vähentymisestä			
Potilaiden tarvitsemat erikoislääkäripalvelut tuotetaan kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti alueella.	600 000	450 000	Palvelujen saatavuus paranee, kun resurssit pystytään jakamaan tehokkaammin alueen sisällä.
Yhteissäästötavoite sotekeskusten perustehtävän kirkastamisen kanssa. Säästö muodostuu erikoissairaanhoitopalveluostojen vähentymisestä			
Potilaat saavat tarpeen mukaiset erikoissairaanhoitopalvelut	Kustannussäästö sisältyy ed. kohtaan		Palvelujen saatavuus paranee, kun resurssit pystytään jakamaan tehokkaammin alueen sisällä.
Potilaat saavat somaattista sairaalahoittoa oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	1 100 000	0	Vuodeosastohoitoaika lyhenee ja jatkohoidon odotuspäivät vähenevät.
Säästö muodostuu osastohoitoapäivien vähentymisenä ja potilaiden hoitamisesta päiväsairaalassa. Säästöä henkilöstö-, tarvike- yms. Kustannuksissa.			

Erikoissairaanhoido	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Sairaalaosastojen henkilöstön mitoitus perusmiehitysselvityksen periaatteiden mukaisesti.	2 000 000	1 000 000	Oman toiminnan tehostaminen ei vaikuta negatiivisesti potilaiden kokemaan palveluun tai laatuun. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			
Potilaiden tarvitsemat leikkaustoimenpiteet pystytään tuottamaan laadukkaasti, tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.	500 000	500 000	Oman toiminnan tehostaminen ei vaikuta negatiivisesti potilaiden kokemaan palveluun tai laatuun.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista ja ostopalvelujen vähentymisestä.			
Erikoissairaanhoido yhteensä	9 400 000	3 900 000	
TERVEYS- JA SAIRAAHOITOPALVELUT YHTEENSÄ	23 435 307	6 865 287	TP ennuste 2023 => 425.441.200 € Johon verrattuna sopeutus kolmen vuoden aikana 5,5 % ja vuodelle 2024 sopeutus 0,13 %

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 409 359	501 487	
Lastensuojelun ja perhepalvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Lastensuojelun sijaishuollon toimintavarmuuden lisääminen sekä kustannusten hallinta. Palvelutarpeen mukainen palvelutuotanto.	400 000	200 000	Julkisen palvelutuotannon varmistaminen. Lisää palveluja alueella ja parantaa vaikuttavuutta.
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
Lastensuojelun arviointi- ja vastaanottoyksikön perustaminen	500 000	250 000	Parantaa palvelutasoa, palvelujen saatavuutta ja palvelujen vaikuttavuutta alueella. Lisää yhdenvertaisuutta.
Lastensuojelun sijaishuollon kotiuttamistyön kehittäminen			
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
Perhetyön ja perhekuntoutuksen vahvistaminen	150 000	75 000	Parantaa palvelutasoa, palvelujen saatavuutta ja palvelujen vaikuttavuutta alueella. Lisää yhdenvertaisuutta.
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
Lastensuojelu ja perhepalvelut yhteensä	1 050 000	525 000	

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

Kehitysvammaisten asumispalvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Toimintakeskusten toimintatapojen muuttaminen käsi kädessä asumispalvelujen kehittämisen kanssa	31 000	0	Toimintakeskusten kehittäminen yhdessä asumispalveluratkaisujen kanssa. Takaa yhdenmukaiset, asiakkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut
Selvitetään Kauhajoelle uuden (n.25 paikkainen) kehitysvammaisten asumispalveluyksikön rakentamista. Hankkeen toteutuessa säästöt 246.000 €/vuosi		0	Asukkaat saavat oman palvelutarpeensa mukaisen palvelun - parantaa palvelutasoa ja vaikuttavuutta. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden. Takaa terveet ja turvalliset tilat sekä asukkaille että henkilöstölle.
Säästö muodostuisi henkilöstökustannuksista. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			
Selvitetään Kurikkaan uuden (n. 30 paikkainen) kehitysvammaisten asumispalveluyksikön rakentamista. Hankkeen toteutuessa säästöt 246.000 €/vuosi		0	Asukkaat saavat oman palvelutarpeensa mukaisen palvelun - parantaa palvelutasoa ja vaikuttavuutta. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden. Takaa terveet ja turvalliset tilat sekä asukkaille että henkilöstölle.
Säästö muodostuisi henkilöstökustannuksista. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			
Selvitetään Alajärvelle uuden (n. 25 paikkainen) kehitysvammaisten asumispalveluyksikön rakentamista. Hankkeen toteutuessa säästöt 387.000 €/vuosi		0	Asukkaat saavat oman palvelutarpeensa mukaisen palvelun - parantaa palvelutasoa ja vaikuttavuutta. Turvaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden. Takaa terveet ja turvalliset tilat sekä asukkaille että henkilöstölle.
Säästö muodostuisi henkilöstökustannuksista. Henkilöstö siirtyy hyvinvointialueella muihin (olemassa oleviin) avoimiin tai avoimeksi tuleviin tehtäviin.			
Kehitysvammaisten asumispalvelujen kehittäminen yhteensä	31 000	0	

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaat saavat monilalaiset palvelut ja vaikuttavan hoidon varhaisessa vaiheessa, oikea-aikaisesti ja tarpeen mukaisesti.	270 000	90 000	Vahvistaa julkista palvelutuotantoa ja parantaa palvelujen saatavuutta alueella hilliten kustannusten kasvua.
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
Psykogeriatrisen yksikön perustaminen	262 800	0	Parantaa alueen palvelutuotantoa ja parantaa palvelujen laatua, kun psykogeriatrisille asiakkaille voidaan tarjota paremmin henkilökohtaisen palvelutarpeen mukaista palvelua.
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelun oman toiminnan vahvistaminen.	262 800	0	Parantaa alueen palvelutuotantoa ja parantaa palvelujen laatua, kun psykogeriatrisille asiakkaille voidaan tarjota paremmin henkilökohtaisen palvelutarpeen mukaista palvelua.
Säästö ostopalvelukustannuksista.			
18 vuotta täyttäneiden oman vaativan psykiatrisen kuntoutuksen yksikön perustamisselvitys	Selvitys, ei kustannussäästö-vaikutusta		
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palvelujen kehittäminen yhteensä	795 600	90 000	
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	5 285 959	1 116 487	TP ennuste 2023 => 195.685.600 € Johon verrattuna sopeutus kolmen vuoden aikana 2,7 % ja vuodelle 2024 sopeutus 0,57 %

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 696 890	543 781	
Ikäihmistien asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Ikäihmistien kotona asumisen ja kevyempien asumismuotojen lisääminen.	Yleistavoite, jonka kustannusvaikutus esitetään toimenpiteiden kohdalla		Esitetyillä toimenpiteillä pyritään vastata ikääntymisen aiheuttamiin haasteisiin ja hillitsemään kustannusten kasvua. Asumispalvelujen muutokset leikkaavat erityisesti palvelutarpeen kasvusta johtuvaa kustannusten nousun kasvukerrointa. Asumispalvelujen muutoksilla pyritään turvamaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus.
Kotona kotihoidon turvin pärjävien määrä lisääntyy ja päivystys- / sairaalakäyntien tarve laskee.	Yleistavoite, jonka kustannusvaikutus esitetään toimenpiteiden kohdalla		
Omaishoito ja perhehoito koetaan houkuttelevana ja mahdollisena vaihtoehtona.	Yleistavoite, jonka kustannusvaikutus esitetään toimenpiteiden kohdalla		

Ikäihmistien asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Lyhytaikaisen perhehoidon tukeminen ja lisääminen	-75 000	-40 000	Panostus. Koulutuksella pyritään lisäämään erilaisten asumisen muotojen saatavuutta hyvinvointialueella.
Panostus muodostuu koulutuksen järjestämisen kustannuksista / henkilöstökustannus tai palvelunosto			
Hopeasiiven (Seinäjoki/Ylistaro) toiminnan muuttaminen yhteisölliseksi asumiseksi.	179 000	89 500	Lisää palvelutarjontaa ja asiakkaiden valinnanmahdollisuutta. Parantaa palvelun vaikuttavuutta, kun jokaiselle voidaan määritellä henkilökohtaisen palvelutarpeen mukainen palvelu. Pystytään takaamaan terveet ja turvalliset tilat ja lisäämään asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen.			Yhteisöllisellä asumisella lisätään asukkaiden turvallisuuden kokemusta, hyvinvointia ja toimintakykyä ja pyritään turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys.
Leporannan toiminnan muuttaminen yhteisölliseksi asumiseksi.	325 000	162 500	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen.			
Matintuvan ja Päivärinteen toiminnan yhdistäminen	427 000	213 500	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen.			
Ostopalvelutoiminnan muutokset / Järvi-Pohjanmaa	1 950 000	650 000	Ostopalvelujen vähentäminen ei vaikuta asukkaiden palvelujen laatuun tai laajuuteen. Vähentäminen tapahtuu ohjaamalla tulevat asiakkaat joko omaan toimintaan tai uusiin yhteisöllisen asumisen muotoihin.
Säästö muodostuu palvelusetelikustannusten vähentymisestä			
Ostopalvelutoiminnan muutokset / Kuussoten alue Huom! Sopimus Kuusiolinnan kanssa vaikuttaa	1 820 000	0	

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Ikäihmistien asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Ostopalvelutoiminnan muutokset / Järvi-Pohjanmaa	1 950 000	650 000	Ostopalvelujen vähentäminen ei vaikuta asukkaiden palvelujen laatuun tai laajuuteen. Vähentäminen tapahtuu ohjaamalla tulevat asiakkaat joko omaan toimintaan tai uusiin yhteisöllisen asumisen muotoihin.
Säästö muodostuu palvelusetelikustannusten vähentymisestä			
Ostopalvelutoiminnan muutokset / Kuussoten alue Huom! Sopimus Kuusiolinnan kanssa vaikuttaa mahdollisuuteen reagoida nopeasti	1 820 000	0	

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Ikäihmisten asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Uusia hankkeita: Peräseinäjoen Vanhustenkotiyhdistyksen tilojen vuokraaminen (Koivupirtti) HVA:lle ja yhteisölliseksi asumiseksi muuttaminen	416 100	138 700	Lisää palvelutarjontaa ja asiakkaiden valinnanmahdollisuutta. Parantaa palvelun vaikuttavuutta, kun jokaiselle voidaan määritellä henkilökohtaisen palvelutarpeen mukainen palvelu. Pystytään takaamaan terveet ja turvalliset tilat ja lisäämään asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä. Yhteisöllisellä asumisella lisätään asukkaiden turvallisuuden kokemusta, hyvinvointia ja toimintakykyä ja pyritään turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys.
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen. Ylistaron vanhustenkotiyhdistyksen tilojen vuokraaminen (Ylistupa) HVA:lle ja yhteisölliseksi asumiseksi muuttaminen – kts. yllä liittyy Hopeasiiven muutosajatukseen.	1 248 300	416 100	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta Nurmon vanhustenkotiyhdistykseltä nyt jo HVA:n vuokraama Hylläkalliotie – yhteisölliseksi asumiseksi muuttaminen, nyt senioriasumiskohde.	1 109 600	370 000	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen. Lapualla kaksi noin 30 kodin senioriasumiskohdetta, jotka soveltuisivat myös yhteisölliseen asumiseen. Näistä toisen (Seppämestari tai Saarenpääkoti) muutos. Näitä hallinnoi nyt Lapuan kaupungin vuokraloyhtiö.	1 040 250	350 000	
Säästö muodostuu henkilöstökustannuksista, kun verrataan yhteisöllisen asumisen kustannusta ympärivuorokautisen asumisen järjestämiseen. Suupohjan alueelle (Kauhajoki ja Teuva) tarve saada xx yhteisöllisen asumisen yksikköpaikkaa Kaksineuvoisen alue (Kauhava, Alahärmä) tarve saada xxx yhteisöllisen asumisen yksikköpaikkaa Järvi-Pohjanmaan alueelle (Alajärvi ja Lappajärvi) tarve saada xxx yhteisöllisen asumisen yksikköpaikkaa Kuussoten alueelle (Alavus, Ähtäri) tarve saada xxx yhteisöllisen asumisen yksikköpaikkaa			
IKÄIHMISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	12 137 140	2 894 081	TP ennuste 2023 => 212.188.900 € Johon verrattuna sopeutus kolmen vuoden aikana 5,7 % ja vuodelle 2024 sopeutus 1,4 %

HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT

Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 531 444	519 445	Sisältää myös pelastustoimen osuuden
Tukipalvelut	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Tukipalvelut tuotetaan oikea-aikaisesti, laadukkaasti kustannustehokkaasti. Kustannusten ennustettavuus.	3 500 000	1 170 000	Tukipalvelujen tuottamistavalla ei ole vaikutusta asukkaiden ja asiakkaiden palvelutasoon. Tukipalvelujen tuotantotapojen tarkastelulla pyritään hillitsemään kustannusten kasvua ja turvaamaan ammattihenkilöstön saatavuus.
Säästö muodostuu oman toiminnan ja ostopalvelun hinnan erotuksesta. Ateria- ja ruokapalvelujen palveluverkkouudistus	2 000 000	1 000 000	
Säästö muodostuu toimitila- ja henkilöstökustannuksista Hyvinvointialueen autokannan uudistaminen	800 000	300 000	
Säästö on laskettu työntekijöille maksettavien kilometrikorvausten ja omien autojen kustannusten erotuksena.			

KAIKILLE YHTEISET			
Henkilöstöjohtaminen ja ohjeistus	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Etätyön lisääminen, paikkasidonnaisuuden poistaminen	400 000	130 000	Henkilöstöjohtamisen ja ohjestamisen toimenpiteillä ei ole vaikutusta asiakkaiden palvelujen laatuun, saatavuuteen tai saavutettavuuteen. Henkilöstöjohtamisen ja ohjeistuksen keinoilla pyritään hillitsemään kustannusten nousua, parantamaan henkilöstön yhdemukaista ja tasapuolista kohtelua sekä turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Etätyön mahdollistamisella, osaamisen tunnistamisella ja lisäämisellä sekä koulutuksilla pyritään parantamaan henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
Säästö tilakustannuksista			
Osaamisen tunnistaminen ja lisääminen	Panostus toteutetaan kehittämis-rahoituksella		
Muutosjohtamiskoulutus	Panostus toteutetaan kehittämis-rahoituksella		
Koko henkilöstöön kohdistuvat muutosneuvottelut	Henkilöstövai- kutukset sisältyvät muihin toimenpiteisiin		Kaikille yhteiset henkilöstöohjeistukseen ja johtamiseen liittyvät keinot on jyvitetty palvelualueille palvelualueiden koon suhteessa.
Organisaation korkeuden ja leveyden tarkastelu. Tavoite sopeutuskaudella vähintään miljoona euroa.	1 000 000	250 000	
Henkilöstökustannussäästö			
Päätöksentekorakenteen arviointi	200 000	0	
Säästö palkkiokustannuksista, kokousjärjestelyistä, kilometrikorvauksista, päivärahoista yms.			
Ensihoidon työaikajärjestelmän selvittäminen	2 000 000	0	
Henkilöstökustannussäästö			
Tilojen vähennystavoite / vuokrakustannusten alentaminen 20 %	8 800 000		Tilojen vähentämisen kautta toteutuva vuokrakustannusten alentaminen kohdistuu kaikille toimialueille vuodesta 2026 alkaen. UTV ohjelmassa vuokrasäästö kohdennetaan palvelualueille yhteisten keinojen jyvityksessä siltä osin, kun vuokrakustannukset eivät sisälly toimenpiteiden säästöihin.
Henkilöstöjohtaminen ja ohjeistus sekä tilojen vähennys yhteensä	18 050 000	2 655 000	
UTV OHJELMA YHTEENSÄ	56 009 850	15 250 300	TP ennuste 2023 => 1.036.008.600 € Johon verrattuna sopeutus kolmen vuoden aikana 5,4 % ja vuodelle 2024 sopeutus 1,48 %

KAIKILLE YHTEISET			
Henkilöstöjohtaminen ja ohjeistus	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Eri ammattiryhmien työnjako on tarkoituksenmukainen	300 000	150 000	Henkilöstöjohtamisen ja ohjestamisen toimenpiteillä ei ole vaikutusta asiakkaiden palvelujen laatuun, saatavuuteen tai saavutettavuuteen. Henkilöstöjohtamisen ja ohjeistuksen keinoilla pyritään hillitsemään kustannusten nousua, parantamaan henkilöstön yhdemukaista ja tasapuolista kohtelua sekä turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Etätyön mahdollistamisella, osaamisen tunnistamisella ja lisäämisellä sekä koulutuksilla pyritään parantamaan henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
Henkilöstökustannussäästö			
Paikallisen sopimisen yhdenmukaistaminen	1 000 000	500 000	Kaikille yhteiset henkilöstöohjeistukseen ja johtamiseen liittyvät keinot on jyvitetty palvelualueille palvelualueiden koon suhteessa.
Erilliskorvausten vähentäminen			
Henkilöstökustannussäästö (erilliskorvaukset)			
Hoivayksiköiden tasapuolinen resursointi hyvinvointialueen sisällä hoitoisuus huomioiden	900 000	450 000	
Henkilöstökustannussäästö			
Toimipisteiden välisen kulkemisen / matkustamisen minimointi	150 000	75 000	
Henkilöstölle maksettavien kilometrikorvausten vähentyminen			
Työssäolopäivien lisääminen	3 300 000	1 100 000	
Henkilöstökustannussäästö sijaiskustannuksista			

KAIKILLE YHTEISET			
Henkilöstöjohtaminen ja ohjeistus	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Vaikutus palvelutasoon
Etätyön lisääminen, paikkasidonaisuuden poistaminen	400 000	130 000	Henkilöstöjohtamisen ja ohjestamisen toimenpiteillä ei ole vaikutusta asiakkaiden palvelujen laatuun, saatavuuteen tai saavutettavuuteen. Henkilöstöjohtamisen ja ohjeistuksen keinoin pyritään hillitsemään kustannusten nousua, parantamaan henkilöstön yhdemukaista ja tasapuolista kohtelua sekä turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Etätyön mahdollistamisella, osaamisen tunnistamisella ja lisäämisellä sekä koulutuksilla pyritään parantamaan henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
Säästö tilakustannuksista			
Osaamisen tunnistaminen ja lisääminen	Panostus toteutetaan kehittämis-rahoituksella		
Muutosjohtamiskoulutus	Panostus toteutetaan kehittämis-rahoituksella		
Koko henkilöstöön kohdistuvat muutosneuvottelut	Henkilöstövai-kutukset sisältyvät muihin toimenpiteisiin		Kaikille yhteiset henkilöstöohjeistukseen ja johtamiseen liittyvät keinot on jyvitetty palvelualueille palvelualueiden koon suhteessa.
Organisaation korkeuden ja leveyden tarkastelu. Tavoite sopeutuskaudella vähintään miljoona euroa.	1 000 000	250 000	
Henkilöstökustannussäästö			
Päätöksentekorakenteen arviointi	200 000	0	
Säästö palkkiokustannuksista, kokousjärjestelyistä, kilometrikorvauksista, päivärahoista yms.			
Ensihoidon työaikajärjestelmän selvittäminen	2 000 000	0	
Henkilöstökustannussäästö			
Tilojen vähennystavoite / vuokratkustannusten alentaminen 20 %	8 800 000		Tilojen vähentämisen kautta toteutuva vuokratkustannusten alentaminen kohdistuu kaikille toimialueille vuodesta 2026 alkaen. UTV ohjelmassa vuokrasäästö kohdennetaan palvelualueille yhteisten keinojen jyvityksessä siltä osin, kun vuokratkustannukset eivät sisälly toimenpiteiden säästöihin.
Henkilöstöjohtaminen ja ohjeistus sekä tilojen vähennys yhteensä	18 050 000	2 655 000	
UTV OHJELMA YHTEENSÄ	56 888 850	15 250 300	TP ennuste 2023 => 1.036.008.600 € Johon verrattuna sopeutus kolmen vuoden aikana 5,5 % ja vuodelle 2024 sopeutus 1,48 %

UTV-OHJELMA 2024-2026	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Osuus koko sopeutuksesta
TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT	23 435 307	6 865 287	42 %
josta Sote-keskukset ja toimipisteet	6 623 000	1 875 000	12 %
josta Erikoissairaanhoito	9 400 000	3 900 000	17 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	7 412 307	1 090 287	13 %
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	5 285 959	1 116 487	9 %
josta lastensuojelu ja perhepalvelut	1 050 000	525 000	2 %
josta kehitysvammaisten asumispalvelut	31 000	0	0 %
josta mielenterveys- ja päihdepalvelut	795 600	90 000	1 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 409 359	501 487	6 %
IKÄIHMIEN PALVELUT	12 137 140	2 894 081	22 %
josta ikäihmisten asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	12 137 140	2 894 081	22 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 696 890	543 781	7 %
HALLINTO JA STRATEGIAPALVELUT	15 151 444	4 374 445	27 %
josta tukipalvelut	11 620 000	3 855 000	21 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 531 444	519 445	6 %
UTV-OHJELMA YHTEENSÄ	56 009 850	15 250 300	100 %

1.2 Lainanottovaltuuden muutos vuodelle 2024

Valtiovarainministeriön päätöksen 1.6.2023 mukaan vain Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2024.

Lainanottovaltuuden muuttamiseksi ministeriö käynnisti Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pyynnöstä neuvottelut lainanottovaltuuden muuttamiseksi vuodelle 2024 elokuussa ja neuvottelut kestivät tammikuulle 2024. Valtioneuvosto päätti 25.1.2024 yleisistunnossaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla: Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 on 82 407 000 euroa.

Valtioneuvoston päätös 25.1.2024 sisältää ehtoja lainanottovaltuuden muuttamiselle.

- Muutettuun lainanottovaltuuteen perustuvaa pitkäaikaista lainaa on mahdollista käyttää ainoastaan valmisteluryhmässä esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi.
- Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.
- Hyvinvointialue laatii ja toimittaa valtiovarainministeriölle 15.3.2024 mennessä päivitetyn uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn pitkällä aikavälillä ja turvaa lakisääteiset palvelut. Ohjelma sisältää palvelujen taloudellisuutta ja tuottavuutta parantavat toimenpiteet ja niiden mitattavissa olevat taloudelliset vaikutukset sekä kokonaistaloutta kuvaavat laskelmat, kuten tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmaennusteet, talouden tunnusluvut sekä niiden tavoitearvot.
- Valtiovarainministeriö voi hylätä ohjelman tai edellyttää ohjelman täydentämistä, jos on todennäköistä, että toimenpiteet eivät ole riittäviä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Ilmoitus ohjelman hylkäämisestä tai tarpeesta täydentää ohjelmaa tulee antaa hyvinvointialueelle 5.4.2024 mennessä. Hyvinvointialue voi täydentää ohjelmaa valtiovarainministeriön

käsittelyn perusteella. Hyvinvointialue raportoi ohjelman toteutumisesta puolivuositain valtiovarainministeriölle

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue päivittää 9.10.2023 hyväksyttyä UTV-ohjelmaa. Päivitetty UTV-ohjelma on aluehallituksen käsittelyssä 4.3.2024 ja aluevaltuuston käsittelyssä 11.3.2024.

1.3 Yhteistoimintaneuvottelut

Yhteistoimintaneuvotteluille neuvottelujen käynnistyessä asetettu säästötavoite oli 3–5 miljoonaa euroa. Säästötavoite oli määritelty lokakuun talouden toteumasta johdetusta ennusteesta, jonka perusteella arvioitiin, että hyvinvointialueen vuoden 2023 alijäämäksi muodostuisi arviolta noin 42 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tilinpäätösarvio on tarkentunut tilinpäätösvalmistelun ollessa loppusuoralla; vuoden 2023 talouden toteuma osoittaa tällä hetkellä arviolta noin 45,7 miljoonan euron alijäämää. Hyvinvointialuelain mukaisesti alijäämän kattaminen on toteutettava näin ollen vuoden 2026 loppuun mennessä. Muuttunut talouden tilannekuva asetti kovemmat säästöpainet myös yt-neuvotteluille.

Työvoiman käytön vähentämistä ja talouden sopeuttamista koskevat yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 5.12.2023 ja kutsu yhteistoimintaneuvotteluihin toimitettiin sekä henkilöstöä edustaville järjestöille että TE-toimistoon 30.11.2023.

Yhteistoimintaneuvotteluja käytiin viikoittain 5.12.2023 alkaen ja yhteistoimintaneuvottelukertoja oli yhteensä 10 yhteistoimintalain edellyttämän vähintään 6 kuuden viikon ajan ajanjaksolla 5.12.2023.-30.1.2024. Yhteistoimintaneuvotteluiden aikana henkilöstö on voinut tuoda esille ehdotuksia mahdollisista vaihtoehtoisista säästöistä.

Kuten yhteistoimintaneuvottelujen aloittamista koskevassa päätöksessä on todettu, on yhteistoimintamenettelyllä pyritty turvaamaan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Tehtäväalueilla suunniteltuja muutoksia ja niiden perusteita, vaikutuksia ja mahdollisia vaihtoehtoja on työnantajan näkemyksen mukaan käyty läpi yhteistoimintalain hengen mukaisesti vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

UTV-ohjelma sisältää pitkäjänteisiä talouden sopeuttamiskeinoja aikavälille 2024–2026. Nyt yt-menettelyssä esillä olleet keinot ovat luonteeltaan nopeasti talouden kustannuskehitykseen vaikuttavia.

Hyvinvointialue toteutti viikoilla 3–4 koko henkilöstölle suunnatun säästökeinoihin liittyneen kyselyn, johon vastasi kaikkiaan 453 henkilöä.

Henkilöstön edustajat ovat toimittaneet mallin työnantajan käyttöön vuokratyövoiman käytön vähentämiseksi yhtenä säästökeinona. Muuta kirjallista vaihtoehtoista ehdotusta säästöjen aikaansaamiseksi henkilöstön edustajat eivät toimittaneet.

Lisäksi todetaan, että hyvinvointialueen organisaatio ja johtamisjärjestelmä tullaan tarkistelemaan uudelleen, tavoitteena organisaation johtamisjärjestelmän (vastuu ja valta) selkiyttäminen, uusien toimintojen/palvelukanavien (etäpalvelut) kehittämiseen ja johtamiseen panostaminen sekä esihenkilöiden vähentäminen. Organisoinnin tarkastelu tulee vaikuttamaan esihenkilöiden työnkuviin ja mahdollisesti vähentää esihenkilötehtäviä.

Alla on esitetty tiivistetysti neuvottelussa esillä olleet suunnitellut toimenpiteet säästövaikutuksineen ja mahdollisine henkilötyövaikutuksineen. Suunnitelluissa toimenpiteissä on huomioitu osin myös 9.10.2023 aluevaltuuston hyväksymä UTV-ohjelma, jota ei ole sisällytetty vuoden 2024 talousarvioon.

Ohjeellinen luonnos lomautussuunnitelmasta

14 päivää lomautusta

- o Hyvinvointialueen johtoryhmä
- o Hallinto- ja strategiapalveluiden johtoryhmä
- o Kehityspalvelut

o Seitsemän päivää lomautusta (viisi työpäivää)

- o Palvelualuejohtajat (henkilöt, jotka eivät tee asiakas- ja potilastyötä)
- o Palveluyksikköjohtajat (henkilöt, jotka eivät tee asiakas- ja potilastyötä)
- o Palvelualueylihoitajat
- o Hoitotyön päälliköt
- o Päällikkötason tehtävissä toimivat ja erikseen kohdennetut asiantuntijat
- o Henkilöstöpalvelut, lukuun ottamatta palkkapalvelua
- o ICT suunnittelijat
- o Hallintosihteerit
- o Sihteerit, ei osastonsihteerit
- o Valvonta
- o Tekniikka ja rakentaminen

Kolmen päivän lomautus

- o Palvelualuejohtajat (henkilöt, jotka tekevät asiakas- ja potilastyötä)
- o Palveluyksikköjohtajat (henkilöt, jotka tekevät asiakas- ja potilastyötä)
- o Koko muu henkilöstö - pois lukien ulkopuolelta rahoitetut hankkeet ja luottamusasemassa olevat henkilöt.

Voidaan toteuttaa myös työajan lyhennyksinä. Lomautukset toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Lomautuksen ulkopuolella alustavasti olevat yksiköt: asumispalveluyksiköt, 24/7 palvelut pois lukien digitaaliset palvelut, lastensuojelulaitokset, ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen, kotihoito, valmiudessa oleva pelastushenkilöstö, sosiaali- ja kriisipäivystys, vuodeosastot, synnytys, tehostettu hoito, palliatiivinen hoito, kotisairaala, leikkaus- ja anestesiapalveluyksikkö, dialyysiyksikkö

Lomautukset toteutetaan potilas- ja työturvallisuus huomioiden. Kiireettömien palveluiden saatavuus osittain heikkenee.

Todetaan, että hallinnon lomautukset tulevat vaikuttamaan asioiden valmisteluun sekä utv-ohjelman mukaisten toimenpiteiden edistämiseen.

Aluehallitus teki 5.2.2024 § 43 päätöksen, jonka mukaan

1. todetaan, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käyty ajalla 5.12.2023 - 30.1.2024 ja saatu päätökseen;
2. hyväksytään yhteistoimintaneuvottelujen pohjalta työnantajan esittelytekstin mukaiset toimenpiteet vuodelle 2024 ja valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ja toimialuejohtajat toimeenpanemaan aluehallituksen päätöksen siltä osin, kun tätä ei ole jo delegoitu olemassa olevalla ohjeistuksella;
3. säästöohjelman edetessä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen organisaatiota ja johtamisjärjestelmiä tullaan tarkastelemaan, mikä tulee vaikuttamaan esihenkilöiden työnkuviin ja mahdollisesti vähentää esihenkilötehtäviä; ja
4. aluehallitus valtuuttaa henkilöstöjohtajan tarvittaessa käynnistämään toimialuekohtaiset yt-menettelyt prosessin edetessä sekä valtuuttaa henkilöstöjohtajan antamaan tarkempia ohjeita lomautuksen soveltamisen osalta.

1.4 Organisaatorakenteessa tapahtuneet muutokset

Organisaatorakenteeseen on talousarviomuutoksen yhteydessä tehty seuraava muutos.

Sosiaali- ja kriisipäivystys on sijoittunut alkuperäisessä 2024 talousarviossa terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueelle ja 24/7 -palvelut ja sitä tukevat palvelut -

palvelualueelle. Toiminnallisesti sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtävä on tarkoituksenmukaisempaa sijoittaa perhe- ja sosiaalipalveluiden toimialueelle. Yksikön tarkempi sijoituspaikka tulee olemaan työikäisten palvelualueella, aikuissosiaalityön ja -ohjauksen palveluyksikössä.

Muutoksen tekemisestä järjestelmässä aiheutuu se, että myös alkuperäisessä talousarviossa ko. yksikön osalta määrärahavaraukset siirtyvät Terveys- ja sairaanhoidon palveluista Perhe- ja sosiaalipalveluihin.

2 Käyttötalousosa toiminta-alueittain

Koko organisaation tasolla talousarviomuutos on esitetty alla olevassa taulukossa.

UTV-ohjelman toimenpiteiden vaikutukset on esitetty tämän asiakirjan taulukoissa omassa sarakkeessaan otsikolla TAM1 – UTV 2024. Muutosneuvotteluiden vaikutukset on esitetty omassa sarakkeessaan TAM2 – YT 2024 ja muut esiin tulleet merkittävät muutokset alkuperäiseen talousarvioon sarakkeessa TAM3 – muut 2024.

	Alkup. TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	69 261 300	0	-70 000	0	69 191 300
MAKSUTUOTOT	62 255 500	0	-33 400	1 800 000	64 022 100
TUET JA AVUSTUKSET	19 315 200	0	0	331 700	19 646 900
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 931 200	250 000	-30 800	0	10 150 400
TOIMINTATUOTOT	160 763 200	250 000	-134 200	2 131 700	163 010 700
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-508 579 200	8 355 800	4 594 800	-1 514 600	-497 143 200
PALVELUJEN OSTOT	-390 622 300	4 763 700	3 120 200	-235 700	-382 974 100
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-84 396 400	540 000	490 700	1 500	-83 364 200
AVUSTUKSET	-28 903 700	509 200	0	0	-28 394 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-70 920 600	807 200	51 600	-1 200	-70 063 000
TOIMINTAKULUT	-1 083 422 200	14 975 900	8 257 300	-1 750 000	-1 061 939 000
TOIMINTAKATE	-922 659 000	15 225 900	8 123 100	381 700	-898 928 300
VALTION RAHOITUS	909 525 700	0	0	0	909 525 700
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	584 700	0	0	0	584 700
VUOSIKATE	-12 548 600	15 225 900	8 123 100	381 700	11 182 100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 057 000	0	0	0	-23 057 000
TILIKAUDEN TULOS	-35 605 600	15 225 900	8 123 100	381 700	-11 874 900
POISTOERON MUUTOS	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-35 605 600	15 225 900	8 123 100	381 700	-11 874 900

Vuoden 2023 ennustetun alijäämän 45,7 milj. euroa ja vuoden 2024 muutetun talousarvion alijäämän 11,87 milj. euroa kattaminen on esitetty suunnitelmavuosilla 2025–2026, jotka ovat ylijäämäisiä.

	Alkuperä TA 2023	Muutettu TA 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	41 654 400	69 812 800	69 261 300	69 191 300	70 717 900	45 132 300	45 583 600
MAKSUTUOTOT	57 308 900	62 705 000	62 255 500	64 022 100	65 412 500	66 608 600	67 274 700
TUET JA AVUSTUKSET	14 435 500	17 890 200	19 315 200	19 646 900	20 039 800	20 440 600	20 645 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	11 408 200	10 983 600	9 931 200	10 150 400	10 322 800	10 529 300	10 634 600
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	124 807 000	161 391 600	160 763 200	163 010 700	166 493 000	142 710 800	144 137 900
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-478 108 500	-509 761 300	-508 579 200	-497 143 200	-512 057 500	-580 339 000	-615 159 300
PALVELUJEN OSTOT	-318 397 100	-378 743 400	-390 622 300	-382 974 100	-391 548 500	-291 337 200	-305 904 100
AINEET, TARVIKKEET JA TAVAF	-83 945 700	-84 304 200	-84 396 400	-83 364 200	-86 948 300	-109 122 000	-114 578 100
AVUSTUKSET	-32 475 900	-29 012 400	-28 903 700	-28 394 500	-30 394 500	-31 394 500	-34 383 580
MUUT TOIMINTAKULUT	-77 054 200	-65 765 500	-70 920 600	-70 063 000	-72 566 200	-66 566 200	-73 222 820
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-989 981 400	-1 067 586 800	-1 083 422 200	-1 061 939 000	-1 093 515 000	-1 078 758 900	-1 143 247 900
TOIMINTAKATE	-865 174 400	-906 195 200	-922 659 000	-898 928 300	-927 022 000	-936 048 100	-999 110 000
VALTION RAHOITUS	855 097 000	885 359 200	909 525 700	909 525 700	970 710 000	1 001 323 000	1 031 362 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-4 500	1 112 300	584 700	584 700	-900 000	-1 700 000	-4 400 000
VUOSIKATE	-10 081 900	-19 723 700	-12 548 600	11 182 100	42 788 000	63 574 900	27 852 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 393 300	-22 393 300	-23 057 000	-23 057 000	-23 236 000	-25 552 000	-27 852 000
TILIKAUDEN TULOS	-32 475 200	-42 117 000	-35 605 600	-11 874 900	19 552 000	38 022 900	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-32 475 200	-42 117 000	-35 605 600	-11 874 900	19 552 000	38 022 900	0
Kertynyt alijäämä 31.12.		-45 700 000		-57 574 900	-38 022 900	0	0

tp-arvio 13.2.2024

2.1 Hyvinvointialuehallinto

10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNNTITUOTOT	2 600 000	0	0	0	2 600 000
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 600 000	0	0	0	2 600 000
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-4 012 600	0	54 300	0	-3 958 300
PALVELUJEN OSTOT	-4 081 600	23 600	96 700	0	-3 961 300
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-349 400	0	2 200	0	-347 200
AVUSTUKSET	-461 200	0	0	0	-461 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-121 600	0	0	0	-121 600
TOIMINTAKULUT	-9 026 400	23 600	153 200	0	-8 849 600
TOIMINTAKATE	-6 426 400	23 600	153 200	0	-6 249 600
VALTION RAHOITUS	909 525 700	0	0	0	909 525 700
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	585 000	0	0	0	585 000
VUOSIKATE	903 684 300	23 600	153 200	0	903 861 100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	903 684 300	23 600	153 200	0	903 861 100

2.2 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Toimialueen tulevaisuuden näkymät vuonna 2024 huomioiden UTV-ohjelman linjaukset

Vuosi 2024 on ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, mikä mahdollistaa talousarvion vertailun ja seurannan kuluvaan vuoteen paremmin. Kustannukset on talousarvioissa pystytty kohdentamaan oikeille kustannuspaikoille. Talousarvio vuodelle 2024 on laadittu tiukaksi.

Talousarvion valmistelussa henkilöstölisäyksiin on varattu määrärahat vain erittäin kriittisiin tarpeisiin. Hoitohenkilökunnan, etenkin sijaisten saatavuus on hankaloitunut myös meillä. Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi palveluyksiköihin perustetaan vuosilomansijaisuuksiin vakinainen varahenkilöstö, mistä ei aiheudu lisäkustannuksia, ja tällä pystytään varmistamaan toiminta. Sairaalapalveluissa toiminta turvataan ja hoitoon pääsyä varmistetaan kustannustehokkaalla lisäresursoinnilla mm. leikkaussalitoiminnan lisäämisellä. Silmätaudeilla varmistetaan hoitajalisäyksellä kolmannen leikkaussalin toiminta, jolla on tulovaikutusta. Kardiologista resurssivajetta korjataan viran perustamisella. Ensihoidon palvelutasopäätös tulee vaikuttamaan 24/7 palvelualueella resurssitarpeeseen. Resurssivarausta ei ole vielä huomioitu muutetussa talousarviossa vaan se huomioidaan vasta, kun päätökset mahdollisista resurssilisäyksistä on tehty.

Mielenterveys- ja riippuvuushoidon palvelualueella vahvistetaan matalan kynnyksen palveluja mm. Terapiat etulinjaan- toimintamallina ja konsultaatiotoiminnan kehittämisellä. Lasten -ja nuorten palveluissa tiivistetään yhteistyötä perhe- ja sosiaalipalveluiden kanssa.

Osastotoimintaa perusterveydenhuollossa ja erityistasolla tarkastellaan kokonaisuutena ja tavoitteena on optimaalinen sairaansijamäärä. Tämä edellyttää ikäihmisten palvelujen kanssa tehtävää tiivistä yhteistyötä mm. jatkoasumisen ja kotihoidon osalta.

Kotisairaaloiminnan muuttaminen alueelliseksi kotisairaalaksi ja toiminnan tehostaminen on UTV ohjelman kärkiteemoja. Sairaalapaikkojen optimointi edellyttää toimivaa kotisairaala. Tässä vaiheessa kotisairaalaan esitetään lisäresurssia muutoksen toteuttamiseksi.

Digitaaliset palvelut ja niiden kehittäminen ovat pääpainopiste vuonna 2024. Palvelut sisältävät mm. chat palvelut, yhtenäisen ajanvarauksen, digihoitopolut, etävastaanotot sekä konsultaatioiden aktiivinen käyttö. Omaep-digitaalisten palvelujen käyttöönotto

edellyttää alkuvaiheessa lisäresursseja muutoksen ajaksi. Digitaalisilla palveluilla vaikutetaan myös kiristyvään hoitotakuuseen.

Aikuisneuvoloiden toimintatapoja yhtenäistetään alueella. Hoitotarvejakelu vaatii vuoden 2024 aikana alueellista yhtenäistämistä suurten kustannusten hillitsemiseksi. Tarkasteluun otetaan resurssit, tarvikejakelun ohjeistus, logistiikka ja jakelujärjestelmät.

Ostopalvelujen käyttöä pyritään terveys- ja sairaanhoitopalveluissa vähentämään mm. lähiterveyspalvelujen erikoislääkäriostoissa. Edelleen joudutaan lähiterveyspalveluissa käyttämään vuokralääkäreitä kiireettömässä ja kiireellisessä hoidossa. Palvelusetelin ja maksusitoumusten tarkoituksenmukaista käyttöönottoa tarkastellaan vuoden 2024 aikana.

Sote-keskusten sekä -asemien palveluja kehitetään, jotta perusterveydenhuoltoa voidaan edelleen vahvistaa sekä painottaa riittävästi myös ennaltaehkäisevien palvelujen riittävyyttä.

Toimialueen toimintaympäristön muutokset huomioiden myös UTV-ohjelman linjaukset

UTV ohjelmassa on terveys- ja sairaanhoidon toimialueelle asetettu noin 6,8 miljoonan säästötavoite kuluvalle vuodelle.

UTV ohjelmassa asetetut tavoitteet ovat sote-keskusten palveluvalikoiman yhtenäistäminen, perustehtävän kirkastaminen, yleislääkäripalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti, osastohoidon kokonaisuuden tarkastelu ja mahdollinen profilointi sekä kotona asumisen ja kotiuttamisasioihin panostaminen.

Kustannussäästöjä tavoitellaan sote-toimipisteiden palveluverkkoa kehittämällä mm. jakautuvien palveluiden ja digipalvelujen suuntaan sekä kotisairaalan vahvistamisella.

Toiminta jatkuu 7+1 sotekeskus-mallin mukaisesti. Kiirevastaanottoa tuotetaan valtuuston linjauksen mukaisesti alueella. Palveluverkkotarkastelun yhteydessä arvioidaan tarpeelliset laboratorio- ja radiologiatoiminnot, jotka tukevat terveys- ja sairaanhoidon toimintaa.

Sairaalapalveluja kehitetään UTV ohjelman mukaisesti. Uudistuksia tehdään sairaansijojen optimoinnin, 23 h heräämätoiminnan, päiväsairaalan ja kotisairaalan (ml. palliatiivinen hoito) toimintoja kehittämällä. Sote-tike toimintaa vakiinnutetaan ja laajennetaan.

Toiminnan vakiinnuttamis- ja kehittämisrahaa ohjataan terveys- ja sairaanhoitopalveluissa hoitotarvikejakelun uudistamiseen, alueellisen palliatiivisen toiminnan kehittämiseen ja erityistason palliatiivisen toiminnan vakiinnuttamiseen sekä

tiimifysioterapeuttimallin- laajentamiseen koko alueella. Digitaalisten palvelujen avulla parannetaan potilaan hoitopolkuja ja etäpalvelumahdollisuuksia. Leikkausosaston logistiikka- ja varastohallintaratkaisu (LOVA) projektin loppuun saattaminen varmistetaan. Robottiautomaatin hankkiminen antibioottien laimentamisessa ja sen keskittämisessä sairaala-apteekkiin tulee hyödyttämään vuodeosastoja mm. resursseja vapauttamalla hoitotyöhön. Kotisairaalan laajentaminen alueelliseksi vaatii ns. ylimenovaiheessa lisäresursseja, jotta toiminnan muutoksen jälkeen voidaan resurssit ohjata uudella tavalla.

20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	51 782 300	0	0	0	51 782 300
MAKSUTUOTOT	23 269 400	0	0	1 800 000	25 069 400
TUET JA AVUSTUKSET	62 600	0	0	0	62 600
MUUT TOIMINTATUOTOT	496 700	0	0	0	496 700
TOIMINTATUOTOT	75 611 000	0	0	1 800 000	77 411 000
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-228 595 400	3 820 400	1 501 700	-975 700	-224 249 000
PALVELUJEN OSTOT	-133 815 300	3 159 000	529 900	34 500	-130 091 900
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-62 495 300	60 000	167 700	0	-62 267 600
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 144 000	0	0	0	-4 144 000
TOIMINTAKULUT	-429 050 000	7 039 400	2 199 300	-941 200	-420 752 500
TOIMINTAKATE	-353 439 000	7 039 400	2 199 300	858 800	-343 341 500
VUOSIKATE	-353 439 000	7 039 400	2 199 300	858 800	-343 341 500
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 766 300	0	0	0	-5 766 300
TILIKAUDEN TULOS	-359 205 300	7 039 400	2 199 300	858 800	-349 107 800
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-359 205 300	7 039 400	2 199 300	858 800	-349 107 800

2.3 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluiden tulevaisuuden näkymät vuonna 2024 huomioiden UTV-ohjelman linjaukset

Perhe- ja sosiaalipalveluissa kustannuskehityksen hallinta on haasteellista. Palvelutarpeiden ennakointi on vaikeaa ja erityisesti sosiaalityölle on leimallista, että se heijastelee osaltaan yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia, esim. työllisyystilanne. Myöskään ei voida suoraan osoittaa, että alueen väkiluvun väheneminen korreloisi palvelutarpeiden määrässä. Tarpeissa ei nähdä muutoksia, päinvastoin sosiaalihuollossa ongelmat ovat entistä kompleksisempia, jotka vaativat ratkaistavakseen monialaista yhteistyötä ja erityisesti asiakkaiden vahvempaa mukaan ottamista. Olisi pystyttävä nykyistä paremmin arvioimaan, milloin palvelu on riittävää ja saada nykyistä paremmin selville, mikä palvelu on vaikuttavaa. Asiakasraati- ja vertais-/kokemusasiantuntijatoimintaa vahvistetaan.

Samoin on arvioitava tehtäviä investointeja, niiden on syytä mahdollistaa uusia toimintatapoja sekä kustannushyötyjä. Sosiaalihuollon palveluissa vuonna 2024 kehitetään digipalvelujen nykyistä kattavampaa käyttöönottoa laaja-alaisesti eri palvelumuodoissa eri käyttäjäryhmien valmiudet ja mahdollisuudet huomioiden.

Perhe- ja sosiaalityössä ostopalvelujen osuus on verrattain suurta ja ostopalvelujen kasvun hallintaan pyritään vastaamaan oman palvelutuotannon kehittämällä, kilpailutuksilla sekä työntekijöiden kustannustietoisuuden edistämällä. Palvelusetelien käyttö on meillä vähäistä ja sen lisääminen uusissa palveluissa on tarpeen.

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelmassa on hyväksytty kehitysvammaisten ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumisessa mahdollisuus oman tuotannon vahvistamiseen ja kustannustehokkaampi järjestäminen samoin kuin lastensuojelussa oman laitospaiteetin lisääminen.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen turvaaminen on perustason palvelujen vahvistamisen näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Nuorten ahdistuneisuus ja masennusoireilu on lisääntynyt.

Digitaalisten palvelujen osuus perhe- ja sosiaalipalveluissa on vielä pieni ja niiden kehittäminen on vuonna 2024 ensiarvoisen tärkeää. Palvelumuodoilla on mahdollisuus monipuolistua. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä tarjoaa nykyisellään sähköiseen asiointiin välineitä, mutta esim. chat -palvelut tai etävastaanottopalvelu asiakastyössä vaativat paljon kehittämistä ja rohkeutta toteuttaa työtä eri tavoin. Rekrytoinnissa on ilmennyt, että työntekijät arvostavat kollegiaalista tukea ja tiimityöskentelyä, mutta toisaalta myös laajoja etätyömahdollisuuksia. Perhe- ja sosiaalipalveluissa jalkautuvat

palvelut ovat kuuluneet palvelujen luonteeseen aina ja kotikäyntityö tai vastaanottotoiminta lähellä asiakasta on joka alueella järjestettävissä.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintaympäristön muutokset huomioiden myös UTV - ohjelman linjaukset

Maakunnan väkiluku vähenee ja jäljellejäävästä osuudesta ikäihmisten osuus kasvaa merkittävästi. Äitiys- ja lastenneuvolapalveluissa tulee lasten ja perheiden lukumäärän väheneminen väistämättä vastaan ja vaikuttaa työn organisointiin ja palveluiden kohdentamiseen sinne, missä lasten ja perheiden osuus kasvaa. Oppilasmäärän väheneminen näkyy myös opiskeluhuollon palveluissa tulevana vuosina ja tulee vaikuttamaan opiskeluterveydenhuoltoon, koulukuraattori ja -psykologipalveluihin.

Toisaalta on nähtävissä ikäihmisiin liittyvien perhe -ja sosiaalipalveluiden lisääntyminen. Vuonna 2025 voimaan tulevan vammaispalvelulain soveltamisalan laajuus tulee vaikuttamaan myös tähän liittyvien työtehtävien ja asiakkaiden määrään. Gerontologinen sosiaalityö ja ikäihmiset perhe- ja sosiaalipalveluissa on tunnistettu tietynlaisena haasteena osaamisen kannalta.

Sote-valmistelun selvityksissä todettiin sekä kehitysvammaisten että mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden rakenne raskaaksi. Meillä nähtiin olevan tarpeeseen nähden liikaa em. ryhmien ympärivuorokautista asumista. Sosiaalihuoltolain mukaista yhteisöllistä asumista (21§b 22.8.2022/790) on syytä lisätä rakenteen keventämiseksi ja asiakkaiden tarpeiden näkökulmasta.

30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	6 673 700	0	0	0	6 673 700
MAKSUTUOTOT	5 684 400	0	-33 400	0	5 651 000
TUET JA AVUSTUKSET	603 100	0	0	0	603 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 256 200	0	-35 800	0	2 220 400
TOIMINTATUOTOT	15 217 400	0	-69 200	0	15 148 200
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-75 720 500	597 100	965 000	-200	-74 158 600
PALVELUJEN OSTOT	-100 629 000	615 800	189 600	0	-99 823 600
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 158 700	0	42 300	0	-2 116 400
AVUSTUKSET	-18 231 000	0	0	0	-18 231 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-456 100	0	600	0	-455 500
TOIMINTAKULUT	-197 195 300	1 212 900	1 197 500	-200	-194 785 100
TOIMINTAKATE	-181 977 900	1 212 900	1 128 300	-200	-179 636 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-300	0	0	0	-300
VUOSIKATE	-181 978 200	1 212 900	1 128 300	-200	-179 637 200
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-42 600	0	0	0	-42 600
TILIKAUDEN TULOS	-182 020 800	1 212 900	1 128 300	-200	-179 679 800
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-182 020 800	1 212 900	1 128 300	-200	-179 679 800

2.4 Ikäihmisten palvelut

Toimialueen tulevaisuuden näkymät vuonna 2024

Ikäihmisten palveluiden toimialueen talousarviossa on selkeästi kaksi suurinta kustannuskokonaisuutta, henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Nykyinen voimassa oleva laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (Vanhuspalvelulaki) velvoitti nostamaan ympärivuorokautisen palveluasumisen välittömän asiakastyön henkilöstömitoituksen 0,65 työntekijään/asukas 1.4.2023 alkaen. Alun perin 1.12.2023 voimaan piti tulla mitoituksen nostaminen 0,7 työntekijään/asukas, mutta tämän lain voimaan astumista on viivästetty. Tämä on vuotta 2024 ajatellen tärkeä asia sekä henkilöstön riittävyyden kannalta koko ikäihmisten palveluiden toimialueen osalta kuin myös taloudellisesta näkökulmasta.

Ikäihmisten palveluiden järjestämisessä Etelä-Pohjanmaan alueella suhteessa valtakunnalliseen tilanteeseen on paljon ympärivuorokautista palveluasumista. Painopistettä siirretään yhä enemmän omissa kodeissa tapahtuvaan palvelutarjontaan ja monimuotoisten asumisratkaisujen kehittämiseen. Näihin pohjautuen tavoitteeksi on asetettu, että tulevina vuosina 6 % alueen 75-vuotta täyttäneistä kuntalaisista asuu ympärivuorokautisessa asumispalvelussa. Tämän tavoitteen kautta myös ratkaisut osto- ja palvelusetelipalveluiden määrällisestä käytöstä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tulevat arvioitaviksi. Oman palvelutuotannon kustannusten esiin saaminen on perusta sille, että täydentävinä palveluina ostetaan niitä palveluita ja palvelumääriä, joihin on perusteet sekä palveluiden turvaamisen että kustannustehokkuuden näkökulmasta. Yksityistä palvelutuotantoa toivotaan mahdollisimman tasaisesti hyvinvointialueelle täydentämään omaa palvelutuotantoa.

Palveluiden sisältömuutosten rinnalla vuoden 2024 aikana uuden asiakastietolain velvoitteet näkyvät toiminnassa. Syyskuun alussa 2024 julkisella palveluntuottajalla on velvoite kirjata sosiaalihuoltoon kuuluvissa palveluissa syntyvät asiakas- ja potilastiedot asiakastiedon arkisto Kantaan. Tämän velvoitteen täyttämiseksi ikäihmisten palveluissa otetaan käyttöön uusia kirjaamisen välineitä ja käytänteitä. Täydennyskoulutusta ohjelmien käyttöön ja rakenteiseen asiakastyön kirjaamiseen tarvitaan isolle henkilöstölle läpi vuoden.

Toimialueen toimintaympäristön muutokset

Etelä-Pohjanmaan asukasluku 31.12.2022 oli 190 774 ja heistä yli 65-vuotiaita oli noin 27 %. Yli 75 -vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan vuoteen 2030 mennessä

nykyisestä noin 23 750:sta noin 31 000:een eli lähes 30 %. Väestö ikääntyy kaikilla maakunnan alueilla. Erityisesti kasvu painottuu iäkkäämpiin väestöryhmiin. Esimerkiksi yli 84-vuotiaiden määrä noin kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Tällä väestörakenteen muutoksella on väistämättä vaikutus ikäihmisten palveluiden kehittämisen tarpeisiin. Mm. pitkäaikaisen asumispalvelun osalta lähipalveluina pyritään tuottamaan edelleen palveluita, mutta palveluiden myöntämisperusteiden yhtenäisyys ja lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen tulee edellyttämään sitä, että kuntarajoista riippumattomasti asumispalveluihin sijoittumista tulee toteutumaan. Myöskään kuntouttavia lyhytaikaisasumisen paikkoja ei tule olemaan jokaisella kunta-alueella, vaan asiakastarpeisiin pohjautuen yksikköpaikkoja käytetään laajemmin alueella.

Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutuksen kautta saadaan käyttöön yksi järjestelmä, joka yhtenäistää kotihoitohenkilöstön liikkuvuuden asiakastarpeiden mukaisesti yli vanhojen kuntayhtymä- ja kuntarajojen. Etähoivalaitteiden kautta pystytään lisäksi tarjoamaan palvelua koko alueen laajuisesti keskitetyin henkilöstöresurssein. Kotihoitopalveluita tullaan suuntaamaan enemmän palveluita tarvitseville ja toimitaan aktiivisesti siihen suuntaan, että alueella erilaisia sosiaalipalveluiden tukipalveluita tuottavia yrityksiä toimisi nykyistä enemmän. Näille toimijoille on tarkoituksenmukaista ohjata asiakkaita tilanteissa, joissa hyvinvointialueen palvelun pääsyn kriteerit eivät vielä täyty.

Ikäihmisten palveluiden toimialueella ammattitaitoisen henkilöstön merkitys on keskeisin laadukkaiden ja vaikuttavien palvelujen turvaamisen tae. Ikäihmisten palveluissa moniammatillinen tiimi koostuu pääosin lähihoitajista, sairaanhoitajista, geronomeista, sosionomeista ja fysioterapeuteista. Näistä kaikista ammattilaisista on suuri pula ja toimenpiteitä tarvitaan tilanteen korjaamiseksi. Toinen merkittävä henkilöstökuluihin vaikuttava tekijä on henkilöstön pysyvyys ja työhyvinvointiasiat. Työn määrän ja sisältöjen kehittäminen sekä työhön liittyvien riskitekijöiden minimoiminen lisää henkilöstön työkykyä ja vähentää poissaoloja niistä aiheutuvia kustannuksia.

40 IKÄIHMISTEN PALVELUT	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	6 168 300	0	0	0	6 168 300
MAKSUTUOTOT	32 861 700	0	0	0	32 861 700
TUET JA AVUSTUKSET	14 000	0	0	0	14 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 695 800	0	0	0	5 695 800
TOIMINTATUOTOT	44 739 800	0	0	0	44 739 800
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-105 431 400	1 897 500	634 500	0	-102 899 400
PALVELUJEN OSTOT	-100 571 600	840 300	101 300	0	-99 630 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 083 400	15 500	18 300	0	-3 049 600
AVUSTUKSET	-10 211 500	509 200	0	0	-9 702 300
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 601 900	10 700	0	0	-1 591 200
TOIMINTAKULUT	-220 899 800	3 273 200	754 100	0	-216 872 500
TOIMINTAKATE	-176 160 000	3 273 200	754 100	0	-172 132 700
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-369 600	0	0	0	-369 600
TILIKAUDEN TULOS	-176 529 600	3 273 200	754 100	0	-172 502 300
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-176 529 600	3 273 200	754 100	0	-172 502 300

2.5 Pelastustoimi

Taloudellinen kestävyys/taloudelliset tavoitteet:

Haasteena tulee olemaan talousarvion ja -suunnitelman tasapaino ja määrärahojen riittävyys. Hyvinvointialueen kehyslaskelman tulo- ja menoarvioissa on paljon muuttujia ja epävarmuuksia. Alijäämää aiheuttaa erityisesti laskennallisen rahoituksen ja ennakoitujen toiminnan todellisten kustannusten välinen ero hyvinvointialueuudistuksen alkuvaiheessa. Toimintaympäristön muutos hintojen nousun myötä on syventänyt haasteita. Samaan aikaan turvallisuustilanteen muutos aiheuttaa toimitila- ja henkilöturvallisuuteen merkittäviä taloudellisia velvoitteita.

Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteutuminen/toiminnalliset tavoitteet:

Pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet (Pelastustoimen järjestämislain 8 §) mukaan on laadittu sisäministeriön johdolla hyvässä yhteistyössä. Pelastustoimen neuvottelukunta on omalta osaltaan hyväksynyt (24.10.2022) pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet. Pelastuslaitos ottaa toimintasuunnitelmassa huomioon pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet ja hyvinvointialueen strategian. Hyvinvointialueneuvotteluissa (24.10.2023) Sisäministeriö antoi Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselle toimenpidesuosituksia, joiden toteutuminen tulee erikseen raportoida. Sisäministeriön suositukset on huomioitu palvelutasopäätöksessä 2024–2027.

Kustannusvaikuttavuus:

Vuonna 2024 on tärkeää jatkaa uudistustyötä ja varmistaa turvallinen siirtyminen ja pelastuspalvelujen häiriötön toiminta. Talouden tasapainottamisen tarve ja toimenpiteet on määritelty taloudellisen tilannekuvan tarkentuessa. Uudistus, tuottavuus ja vaikuttavuusohjelma on pelastustoimen osalta valmisteltu ja hyväksytty aluevaltuustossa 9.10.2023. Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos omalta osaltaan pyrkii kehittämään ja tehostamaan kustannusvaikuttavuutta, vuonna 2014 aloitetulla pelastustoimen tuottavuus- ja tehokkuusohjelmalla sekä palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmalla.

Väestön palvelutarpeiden huomioiminen:

Väestön palvelutarve on otettu huomioon Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiassa. Strategiassa on kiinnitetty huomio väestön ikääntymiseen, SOTE-palvelujen käytön muutokseen, jonka mukaan SOTE-palveluja käytetään yhä enemmän ja pidempään kotona. Edellä olevasta syntyy SOTE-PELAA läpileikkaava yhteistyömuoto kotona asumisen turvallisuutta parantavat toimenpiteet.

Venäjän hyökkäyssodan johdosta väestön uudeksi palvelutarpeeksi on nopeasti noussut väestönsuojelu. Kansalaiset ovat huolissaan omasta väestönsuojapaikasta. Sisäministeriö on tehnyt valtakunnallisen selvityksen väestösuojien lukumäärästä, ja sen mukaan Etelä-Pohjanmaan väestönsuojapaikat ovat asukaslukuun suhteutettuna valtakunnan alhaisimmat. Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on käynnistänyt väestönsuojien kunnon valvontaan ja käytön opastamiseen liittyvät toimenpiteet.

50 PELASTUSTOIMI	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	229 500	0	-70 000	0	159 500
MAKSUTUOTOT	305 000	0	0	0	305 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	110 000	0	5 000	0	115 000
TOIMINTATUOTOT	644 500	0	-65 000	0	579 500
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-12 025 700	0	80 700	-494 500	-12 439 500
PALVELUJEN OSTOT	-2 064 700	0	38 200	0	-2 026 500
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 200 500	0	5 900	0	-1 194 600
MUUT TOIMINTAKULUT	-43 000	0	3 000	0	-40 000
TOIMINTAKULUT	-15 333 900	0	127 800	-494 500	-15 700 600
TOIMINTAKATE	-14 689 400	0	62 800	-494 500	-15 700 600
VUOSIKATE	-14 689 400	0	62 800	-494 500	-15 121 100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-908 100	0	0	0	-908 100
TILIKAUDEN TULOS	-15 597 500	0	62 800	-494 500	-16 029 200
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-15 597 500	0	62 800	-494 500	-16 029 200

2.6 Hallinto- ja strategiapalvelut

Toimialueen tulevaisuuden näkymät vuonna 2024 huomioiden UTV-ohjelman linjaukset

Hyvinvointialueuudistuksen yhtenä tavoitteena on ollut kustannusten hillintä. Talouden tasapainottamisen vaatimukset kohdistuvat ennen kaikkea hallinto- ja strategiapalveluihin. Vuonna 2024 tämä onkin merkittävin teema toimialueella ja talouden tiukkuus tulee huomioida kaikessa toiminnassa. Hallinnon supistamisen vaatimuksissa tulee kuitenkin huomioida, että merkittävä osa hallinto- ja strategiapalveluiden henkilökunnasta on esimerkiksi ravitsemustyöntekijöitä, puhtauspalvelutyöntekijöitä ja osastosihteereitä. Näiden työntekijöiden arvokas työpanos kohdistuu suoraan asiakas- ja potilastyöhön. Näin ollen toiminnan muutokset tulee tehdä usein yhteistyössä ja yhdessä muiden toimialueiden kanssa.

Tämä huomioiden UTV-ohjelmassa määritelty hallinto- ja strategiapalveluita koskeva tilojen 20 % vähentämistavoite on tervetullut. Tilojen aiheuttamat kustannukset eivät koostu yksinomaan vuokrasta, vaan tilat vaativat siivousta ja huoltamista ja niissä kuluu mm. lämpöä ja sähköä. Näin ollen käytössä olevien tilojen vähentäminen on keskeistä sille, että toimialueen kustannuksia pystytään vähentämään. UTV-ohjelmassa on toimialueelle määritelty laaja yhtiöittämisvelvollisuus ja tässä työssä tulee edetä vuoden 2024 aikana.

Toimialueen toimintaympäristön muutokset huomioiden myös UTV-ohjelman linjaukset

Hallinto- ja strategiapalvelut, kuten myös muut toimialueet, ovat tilanteessa, jossa palvelutarve ei vähene, resursseista pitää säästää ja työntekijöistä on pulaa. Tässä tilanteessa toimintamalleja joudutaan parantamaan jatkuvasti. Automatisaatio ja digitalisaatio ovat osittain vastaus edellä mainittuun viheliäiseen ongelmaan ja kaikkiin muutoksiin, joilla työ voidaan tehdä tehokkaammin, tulee suhtautua avoimesti. Tämä vaatii joustavuutta koko henkilökunnalta ja korostaa johtamista organisaatiossa.

Hyvinvointialueuudistuksessa kustannusten hillintä on ajateltu tapahtuvan virtaviivaistamalla ja yhdenmukaistamalla toimintaprosesseja. Hallinto- ja strategiapalveluissa tämän tulee näkyä toimivien ja kustannustehokkaiden työkalujen tarjoamisella toiminnalle. Digitalisaatio näkyy tässä työssä esimerkiksi siinä, että sähköinen asiointialusta etenee, sanelunpurkujärjestelmä kilpailutetaan ja puhtauspalveluissa testataan siivousrobotteja.

Koronakriisi vaikutti tilojen käyttöön ja etätyö on tullut jäädäkseen. Samoin väestömuutos luo painetta tilojen joustavalle käytölle. Tilojen yhteiskäyttöä tulee lisätä ja työntekijöille tulee tarjota työkaluja, jotka mahdollistavat tehokkaan työskentelyn

yhteiskäyttötiloissa. Edelleen kaikissa rakennettavissa uusissa tiloissa tulee huomioida tilojen ja rakennusten muuntojoustavuus.

60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	1 807 500	0	0	0	1 807 500
MAKSUTUOTOT	135 000	0	0	0	135 000
TUET JA AVUSTUKSET	3 335 100	0	0	0	3 335 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 372 500	250 000	0	0	1 622 500
TOIMINTATUOTOT	6 650 100	250 000	0	0	6 900 100
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-74 997 600	2 040 800	1 358 600	-4 300	-71 602 500
PALVELUJEN OSTOT	-36 762 400	125 000	2 164 500	0	-34 472 900
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 094 200	464 500	254 300	0	-14 375 400
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-63 066 900	796 500	48 000	0	-62 222 400
TOIMINTAKULUT	-189 921 100	3 426 800	3 825 400	-4 300	-182 673 200
TOIMINTAKATE	-183 271 000	3 676 800	3 825 400	-4 300	-175 773 100
VUOSIKATE	-183 271 000	3 676 800	3 825 400	-4 300	-175 773 100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 970 400	0	0	0	-15 970 400
TILIKAUDEN TULOS	-199 241 400	3 676 800	3 825 400	-4 300	-191 743 500
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-199 241 400	3 676 800	3 825 400	-4 300	-191 743 500

2.7 Hankkeet

Hankkeiden osalta talousarviomuutoksessa on huomioitu Valtiovarainministeriön päätös sote- ja pelastustoimen uudistuksen välttämättömiin ICT-valmistelukustannuksiin myönnetyn avustuksen käytön määräajan jatkamisesta vuoden 2024 loppuun. Talousarviomuutoksessa on huomioitu myös Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämä avustus Vetoa ja pitoa -valmennukseen sekä hyvinvointialueen vetäytyminen Suomen itsenäisyyden juhlarahaston hankkeesta, joka liittyi asiakkaiden ja asukkaiden osallistamisen menetelmiin.

80 HANKKEET	TA 2024	TAM1 - UTV 2024	TAM2 - YT 2024	TAM3 - muut 2024	Muutettu TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	0	0	0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	15 300 400	0	0	331 700	15 632 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	15 300 400	0	0	331 700	15 632 100
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-7 796 000	0	0	-39 900	-7 835 900
PALVELUJEN OSTOT	-12 697 700	0	0	-270 200	-12 967 900
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-14 900	0	0	1 500	-13 400
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 487 100	0	0	-1 200	-1 488 300
TOIMINTAKULUT	-21 995 700	0	0	-309 800	-22 305 500
TOIMINTAKATE	-6 695 300	0	0	21 900	-6 673 400
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 695 300	0	0	21 900	-6 673 400

3 Investointiosa

Lainanottovaltuusneuvotteluissa hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa tuli tarpeelliseksi muuttaa vuoden 2024 investointien osalta. Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.1.2024 muutetun investointisuunnitelman, joka kokouksen jälkeen toimitettiin Sisäministeriöön, Sosiaali- ja terveysministeriöön ja Valtiovarainministeriöön hyväksyttäväksi. Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyntä sote:n osasuunnitelmaan saatiin 7.2.2024 ja Sisäministeriön pelan osasuunnitelmalle 12.2.2024. Alla päivitetty suunnitelma, jonka mukaisesti investointeja on lupa toteuttaa. Lainanottovaltuusneuvotteluiden ehdot tulee täyttää ennen kuin hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaista lainaa investointien toteuttamiseen.

Investointisuunnitelma (1000 eur) soten osasuunnitelma	2024	2025	2026	2027	Yht.
Pysyvät vastaavat	50 691	46 808	76 152	145 347	318 997
Rakennukset	9 859	22 549	37 975	117 983	188 366
Atk-verkko	830	780	780	780	
Hissien perusparannus	200	200	200	200	
Kulunvalvonnan laajennus / päivitys	20	20	20	20	
LVKA-teknisten järjestelmien uusiminen	130	130	130	100	
Kiinteistöautomaation päivitys	200	200	200	200	
Paloilmoitin	90	70	50	50	
Turvajärjestelmät (sairaalakampus)	35	35	35	50	
Hvan turvajärjestelmät (henkilöturva-, hoitajakutsu-, kameravalvonta- kulunvalvontajärjestelmät)	360	649		50	
Piha-alueet ja päällystystyöt	25	25	25	20	
Putkipostin päivitys		30	20	20	
Ascom Innovan ja Unite-ohjelmistopäivitykset					
- HVA Ascom Innovan ja Unite-ohjelmistopäivitykset, H-12 päivitys 90 000 €	100	20	20	20	
- Aallokko järjestelmät	698				
Sähköautojen latauspisteet	20		50		
Kiinteistön turvallisuuden parantaminen	50	50	50	30	
Muuntamot, pääkeskukset ja kojeistot	400	100	100	100	
HVA Opasteet	80	60	60	20	
Rakennusosa F1 (23h heräämö)		2 400	1 200		
Syöpätautien pkl, päiväsairala (F0/E0)		1 250	4 300	1 000	
Toimitilat 2040	1 000	15 000	30 000	114 000	
Aallokkoon liittyvät lisätyöt	1 871				
Toimintakeskuksen maatyöt	100				
Sairaalakampuksen peruskorjaukset	1 700				
Ikkunoiden ja ovien uusiminen	130	50	50	50	
Julkisivut	80	30	30	30	
Rakennekanavien pinnoitus (iv)	30				
Sisäilmaolosuhteiden vaatimat korjaustyöt	80	80	80	80	
H-osan korjaustoimenpiteet 5 vuoden käyttöajalle	50				
C-osan korjaustoimenpiteet 5 vuoden käyttöajalle	70				
Vesikattokorjaukset	150	100	100	100	
Paloturvallisuuden vaatimat muutokset	1 250	1 270	475	1 063	
YC4 lääkehuone (osasto Y1)	100				
Kotopihlajan pyöräkatos	10				
Laite- ja kalustohankinnat	10 327	12 259	5 497	10 454	38 536
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	5 203	4 250	17 180	14 360	40 993
Sähköinen asiointialusta					
Kehittämiskumppanuus					
Tietoallas					
Muut ICT-investoinnit					
Muut investoinnit	25 302	7 750	15 500	2 550	51 102
Alavuden SOTE-keskus, kiinteistöyhtiö, lainanottovaltuus 2023	2 000	7 750	15 500	2 550	
Alavuden SOTE-keskus, kiinteistöyhtiö, lainanottovaltuus 2024				5 200	
Seinäjoen SOTE-keskus Aallokko, kiinteistöyhtiö, lainanottovaltuus 2023 ja 2024	23 302				
Investointeja vastaavat sopimukset	38 924	1 500			40 424
Rakennukset	38 924				38 924
Kauhajoen Sanssinkodin ja hammashoitolan uudisrakennus (vuokrasopimus 3+1)	904				
Kurikan SOTE-keskus (vuokrasopimus toistaiseksi voimassa oleva)	2 034				
Kurikan perhekeustus (vuokrasopimus 20 v)	740				
Seinäjoen Kela-talo (vuokrasopimus 15 v)	1 780				
Lastentautien väistötilojen vuokra 09/24-12/29	2 836				2 836
Yhteisöllisen asumisen lisääminen, vuokratulujen lisäys					
Peräseinäjoki, Kotipirtti	1 080				
Ylistaro, Ylistupa	3 240				
Keittiöiden rakentaminen Ylistupaan	240				
Lapua, Saarenpääkoti	2 700				
Toimintakeskus Seinäjoki	5 430				5 430
Väistötilojen vuokrat 2024-2030	10 000				
Leporanta Alahärmä korvaavat tilat 1200m2, 20v vuokrasopimus	6 620				
Toimintakeskus Alahärmä n. 250m2, 20 v vuokrasopimus	1 320				
Isonkyrön paloasema		1 500			

Investointisuunnitelma (1000 eur) peli	2024	2025	2026	2027	2028	Yht.
Pysyvät vastaavat	1 055	1 026	1 130	1 313	1 763	6 287
Rakennukset						
Laite- ja kalustohankinnat	1 055	1 026	1 130	1 313	1 763	6 287
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Muut investoinnit						
Investointeja vastaavat sopimukset						
Rakennukset						
Laite- ja kalustohankinnat						
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Muut investoinnit						
Vuotuinen vuokravastuiden muutos						
Omaisuuksien luovutukset						
Rakennukset						
Laite- ja kalustohankinnat						
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Muut investoinnit						
Investointituet						

Laite- ja kalustohankinnat sekä ICT-hankinnat koostuvat seuraavilla sivuilla esitetyistä investoinneista.

ETELÄ-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN INVESTOINTIMENOT					
VUODELLE 2024					
			Palveluyksikkö yhteensä	Palveluyksikkö yhteensä	Toimialue yhteensä
20	TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT				
210	Lähi-terveyspalvelut				
	2 120 Kurikan sote-keskus / Perhekeskus				
	työhuoneiden kalustaminen		204 000		
	ryhmätoimintatilat, kalusteet		2 000		
	toimintaterapiasali, kalusteet		4 000		
	av-laitteet kuten tv		10 000		
	äänentoistojärjestelmä peililasitilan kanssa		2 000		
				222 000	
	2 126 Kurikan akuuttuosasto (Jalasjärven toimipiste)				
	Kääntöovikoneisto		15 000		
				15 000	
	2 140 Seinäjoen sote-keskus / Aallokko				
	AV laitteet		25 000		
				25 000	
	2 142 Seinäjoen sote-keskus , vastaanottopalvelut				
	Kuuloerä		3 000		
				3 000	
	2 143 Seinäjoen hoitotarvikejakelu				
	Tiivishyllyt, hoitotarvikevarasto		30 000		
	Itsepalvelulokerikot, hoitotarvikevarasto		50 000		
				80 000	
	2 170 Lapuan sote-keskus / Lapuan terveyskeskus 011101 / 012202 / fyte /avoth				
	Dekolaite/esipesulaite (osasto 012202; 2172)		10000		
	Dekolaite/esipesulaite (vastaanotto 011101; 2176)		10000		
				20 000	
	2 191 Suupohjan suun terveydenhuolto				
	Hammashoitoyksikkö, 1 kpl (Kauhajoki)		40 000		
				40 000	
	2 192 JIK / Ilmajoen suun terveydenhuolto				
	Hoitoyksiköt + 1 kpl		70 000		
				70 000	
	2 195 Seinäjoen suun terveydenhuolto				
	Hammashoitoyksikkö 20kpl a´33 000€		660 000		
	Kalusteet 36 huonetta a´10 000€		360 000		
	Intraoraalikuvauslaite 25 kpl a´4000€		100 000		
	DAC-laitteet 6kpl a´ 7500€		45 000		
	Renfert-työpöytäyksiköt, hionta ja imuri(5 kpl, a´2500€)		12 500		
	Vedenkäsittelyjärjestelmä		70 000		
	OPTG-laite		70 000		
				1 317 500	

	2 196	Järvipohjanmaan perusturva / suun terveydenhuolto		
		Hammashoitoyksikkö	40 000	
				40 000
220	24/7 ja sitä tukevat palvelut			
	2 211	Yhteispäivystys		
		Traumaultraääni	50 000	
				50 000
	2 231	Ensihoitokeskus		
		Ambulanssit 715 456	0	
				0
230	Operatiiviset palvelut			
	2 331	Leikkaus ja anestesia		
		Hoitologistiikan kehittäminen	200000	
		Rantatuoli leikkaussaliin	100000	
		KNK mikroskooppi	75000	
		Heräämöjen keskusvalvonnan päivitys	40000	
		Porat traumoihin ja protetiikkaan	40000	
		Läpivalaisulaite C-kaari	180000	
		Endoeye ultra 4K + IR-päivitys endoskopiatorniin	35000	
		Hiiikuituleikkaustaso	150000	
				820 000
	2 322	Kirurgian os ja pv. Kirurgia		
		Verisuoni UÄ laite	25 000	
				25 000
	2 341	Teho		
		Hemodynaamiikkamonitori	40 000	
				40 000
	2 351	Naistenpoliklinikka		
		Ultraäänilaitte	85 000	
				85 000
	2 352	Naistent. ja synn.os. ja pv-kir.		
		KTG laite	28000	
		STAN ktg-seuranta äidin parametrin	60000	
		Synnytyssänky 2 kpl	50000	
				138 000
	2361	Urologian poliklinikka		
		Eturauhasen ultraäänilaitteisto + anturi	93000	
				93000
???	Vastasyntyneiden teho			
		Nasaali CPAP-hengityslaite	20000	
				20000
	2 381	Vatsatautien poliklinikka		
		Kolonoskooppi	37 000	
		Duedenoskooppi	35 000	
				72 000

	2 386 Silmätautien poliklinikka			
	Silmämikroskooppi kameralla	26 000		
	Etuosa OCT laitteisto	85 000		
			111 000	
	2 387 Silmäkeskus leikkaustoiminta			
	Leikkausmikroskoopin päivitys	85 000		
	Instrumenttien pesukone	30 000		
			115 000	
	2 391 Suu- ja leukasairauksien pkl			
	Hoitotuoli	40000		
	3D skanneri	40000		
			80 000	
	240 Konservatiiviset palvelut			
	2 411 Sisätautien pkl			
	Nivelten ultraäänilaitteisto	65 000		
			65 000	
	2 413 Sydäntutkimusyksikkö			
	Plasmaveitsilaitte	20 000		
			20 000	
	2 414 Dialyysiyksikkö			
	Hemodialyysimonitorit 3 kpl	60 000		
			60 000	
	3 801 Keuhkosairauksien poliklinikka			
	Bronkoskooppi	27 500		
	Keskusyksikkö (CV-1500)	32 500		
	Monitori (OEV321UH)	6 900		
			66 900	
	250 Kuntoutuspalvelut			
	2511 Fysioterapia			
	GE-O kävelysimulaattorin modernisointi	65 000		
	Inbody-laitteisto	15 000		
			80 000	
	2 513 Puheterapia			
	FEES-tutkimusvälineistö	30 000		
			30 000	
	2 541 Vaativan kuntoutuksen osaso			
	Mobilizer monitoimitoituoli	24 500		
			24 500	
	2 531 Lääkinnällisen kunt. Apuvälineet			
	Effectorin sähköinen rajapinta palse.fi-portaaliin	20 000		
			20 000	

270	Lääkinnälliset tukipalvelut			
	2 711 Kliininen kemia			
	Näytteiden varastolajittelija	120000		
	Kliinisen kemian automaattioratkaisu, 1500000,00	0		
	- Rakentamiskustannukset	10000		
			130 000	
	2 712 Mikrobiologian laboratorio			
	PCR laitteiston päivitys	100 000		
			100 000	
	2 716 Suupohjan (Kauhajoen) laboratorio			
	Kliinisen kemian laite	30 000		
			30 000	
	2 717 Kurikan laboratorio			
	Kliinisen kemian analysaattori	30 000		
			30000	
	2 718 Ilmajoen laboratorio			
	Kliinisen kemian analysaattori	30 000		
			30000	
	2 721 Radiologia Seks			
	UÄ-laitteiden uusinta (2kpl)	160000		
	Osastokuvauslaitteen uusinta	150000		
	Alajärven TK röntgenin natiivilaitteen uusinta	200000		
	- rakentamiskustannukset	20000		
	TK-röntgenien UÄ-laitteiden uusinta (3kpl).	180000		
	1.5T magneettilaitteen päivitys	200000		
	- Rakentamiskustannukset	10000		
	RIS päivitys tai hankinta	390 000		
			1 310 000	
	2 731 Fysiolog. ja isot. Tutk. Yks			
	Manometriakatetri	30000		
	Spirometriadiiffusiolaitteisto	60000		
	Annosnopeusmittaristo olosuhdeseurantaan	40000		
			130 000	
	2 741 Neurofysiologian tutkimusyksikkö			
	ambulatoriset yöpolygrafia -rekisteröintilaitteet (4kpl)	30000		
			30000	
	2 751 Patologian osasto			
	Digipatologian kehitystyö	80000		
	Värväysautomaatti HE ja PAPA	180000		
	Erikoisvärväysautomaatti	40000		
	Näytteiden jäädytyslaite	25000		
	Digipatologian tukipalvelut	100000		
	Mikrotomi	40000		
	Syväjäähäpakastin	15000		
	Mutaatioanalysointilaitteisto	120000		
			600 000	
	2 761 Sairaala-apteekki, SeKS			
	WebMarela-toiminnanohjausjärjestelmän versiopäivitys	15000		
	WebMarela-lisäosat: Toimitusten laadunvalvonta	16000		
	Luokan II suojakaappi puhdistilaan	13000		
	WebMarela-lisäosat: Opaali	80000		
	Antibioottien laimennusautomaattilaitteisto	554000		
			678 000	6 915 900

30	PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT			
	Sähköinen perhekeskus			
	Sosiaalinen luototus	10 000		
			10 000	
	3 167 Äitiysneuvola seinäjoki			
	Tutkimusvalaisimet 22kpl a'2000€	44 000		
	Lääkejääkaapi 11 kpl, a'1000€	11 000		
			55 000	
	3 175 Lastenneuvola seinäjoki			
	Lääkejääkaapi 11 kpl, a'1000€	11 000		
			11 000	76000
40	IKÄIHMISTEN PALVELUT			
	4 158 Kotihoito/ Kuvapuhelinpalvelut			
	Etähoitolaitteet 375 kpl, 200 178,00 €	0		
	Lääkeautomaatit/ pussimallinen 300 kpl, 864 000,00 €	0		
	Lääkeautomaatit/ kippomallinen 55 kpl, 111540,00 €	0		
	Sensorit (135 uutta laitetta) 150 kpl, 220 230,00 €	0		
	Ryhmäpuhelutunnukset etähoitolaitteisiin 10 kpl, 2760,00 €	0		
	Asiakastunnukset ryhmäpuheluihin 80 kpl, 11520,00 €	0		
			0	
420	Ikäihm. Alueellinen kotihoito			
	4 211 Eteläinen kotihoito			
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 8 kpl Kauhajoki	320 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 5 kpl Kurikka-jurva	200 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 6 kpl Ilmajoki	240 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 5 kpl Jalasjärvi	200 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 6 kpl Teuva	240 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 2 kpl Isojoki	80 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 2 kpl Karjoki	80 000		
			1 360 000	
420	Ikäihm. Alueellinen kotihoito			
	4221 Ikäihm. Kotihoito keskinen			
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 2 kpl Isokyrö	80000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön kaakkoinen	40000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön eteläinen	40 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön pohjoinen	40 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön itäinen	40 000		
			240 000	
430	Ikäihmisten kuntoutuspalvelut			
	4 312 Kotikuntoutustiimi keskinen alue			
	Auto/ leasing auto 2 kpl	80 000		
			80 000	
	4 231 Pohjoinen kotihoito			
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 7 kpl Lapua	280 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 3 kpl Kauhava	120 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 6 kpl Hämmät	240 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 2 kpl Evijärvi	80 000		
	Auto/ leasing auto kotihoidon käyttöön 2 kpl Korttesjärvi	80 000		
			800 000	

430	Ikäihmisten kuntoutuspalvelut			
	4 311	Ikäihmisten toimintakyvyn tuen palvelut / Kotiutumisen tuen tiimi (JIK ja LLKY)		
		Auto/ leasing auto Kotiutumisen tuen tiimin käyttöön käyt	50 000	
		Auto/ leasing auto Kotiutumisen tuen tiimin käyttöön käyt	50 000	
		Auto/ leasing auto Kotiutumisen tuen tiimin käyttöön käyt	50 000	
		Auto / Leasing auto Tehostettu kotikuntoutus tiimi LLKY, 3	150 000	
				300 000
				2780000
50	PELASTUSLAITOS			
	5 000	Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos		
		Säiliösammutusauto	350000	
		Säiliösammutusauto	350000	
		Nostolava-auton alusta	150000	
		Miehistöauto	55000	
		Kenttäjohtamisjärjestelmä	35000	
		Onnettomuuksein ehkäisynsovellus	90000	
		Virve	25000	
				1055000
				1055000
60	HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT			
600	Hallinto- ja strategiapalvelut			
	6 121	Hankinta- ja sopimuspalvelut		
		Julkisten hankintojen kehittämishanke keskitetyssä hankinta- ja sopimuspalveluissa (2023-2026)	80 000	
				80 000
	6 125	Tavarakuljetukset		
		Vetotrukki	20 000	
		pakettiauto takalaitanostimella (leasing) 80 000, 2 kpl	0	
				20 000
650	Tietohallintopalvelut			
	6 511	Tietohallintopalvelut		
		UNA hanke	300000	
		Teknologiset ratkaisut	450000	
		Digitaalinen toimintaympäristö	700000	
		SOTE järjestelmät	1800000	
		Analytiikka ja automatisointi	750000	
		Viestintäratkaisut	250000	
		Dokumenttienhallinta, muut tietojärjestelmät	233000	
		Toiminnan ja tuotannonohjaus	100000	
		Kyberturvallisuuden parantaminen	400000	
		Laskutusohjelmisto (Kliininen kemia)	120000	
		LIS päivitykset ja integraatiot (Patologian osasto)	100000	
				5 203 000
660	Tukipalvelut			
	6 621	Seinäjoen keskuskeittiö		
		Ruoankuljetusvaunu Burlodge, pieni 1 kpl	12 000	
		Ruoankuljetusvaunu Burlodge, iso 2 kpl	30 000	
		Sähkökäyttöinen keittopata 400 litraa	35 000	
				77 000

	6 622 Kauhavan keskuskeittiö			
	Yhdistelmäuuni Korttesjärven keittiö (alkup. esitys 30 000) :	20 000		
			20 000	
	6 623 Kurikan keskuskeittiö / Kurikka TK			
	Monitoimiuuni, vaunutäyttöinen, 2 kpl	40 000		
			40 000	
	6 624 Jalasjärven keskuskeittiö / Palveluportti Jalasjärvi (Kurikka)			
	Sekoittava pata 100 litraa	25 000		
	Monitoimiuuni, vaunutäyttöinen	20 000		
			45 000	
	6 626 Ilmajoen keskuskeittiö / Ilmajoen terveyskeskus Tillariinan keittiö			
	Yhdistelmäuuni	20 000		
			20 000	
	6 637 Alavuden keskuskeittiö			
	Elviran keittiö/Sekoittava pata 50 l	15000		
			15000	
	6632 Välinehuoltokeskus			
	Esikäsitteilypöytä välinehuoltokeskus (sis. Mm. painepesuri)	150000		
	- Rakentamiskustannukset	20000		
			170000	
				5 690 000
	YHTEENSÄ	euroa	16 516 900	16 516 900
			16 516 900	16 516 900

4 Rahoitusosa

Talousarviomuutoksen myötä myös rahoitusosa on muuttunut vuosikatteen, investointimenojen sekä tarvittavan lainamäärän osalta.

	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	11 182 100	42 678 000	63 574 900	27 852 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0
Investointien rahavirta				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-51 745 600	-47 834 000	-77 281 500	-81 777 000
Rahoitusosuudet investointeihin	100 000	100 000	100 000	100 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	100 000	100 000	100 000	100 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit net	-40 363 500	-4 956 000	-13 506 600	-53 725 000
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	40 000	40 000	40 000	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	48 000 000	14 000 000	23 000 000	77 600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 565 508	-9 076 257	-9 646 257	-23 946 257
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	110 992	7 743	-112 857	-71 257
Pitkäaikaiset lainat tilikauden lopussa	161 429 300	166 403 045	178 976 788	230 850 535
Vuosikatteen osuus investoinneista	21,6 %	89,2 %	82,3 %	34,1 %